

Ameriški poslanik Gerard se je posvetoval z Viljemom.

NEMŠKI CESAR DELA Z VSO SILO NA TO, DA BI NE PRIŠLO DO PREKINJENJA DIPLOMATIČNIH ZVEZ. — PODROBNOSTI O POGAJANJU SE NISO ZNANE. — NEMŠKI DRŽAVNI KANCELJAR JE ŽE OSNOVAL NAČRT, PO KATEREM BO ODGOVORIL AMERIŠKI VLADI. — GERARD BO BRZOJAVIL VSEBINO POGOVORA PREDSEDNIKU WILSONU. — ODLOČITEV BO VKRATKEM.

Washington, D. C., 28. aprila. — Nemško časopisje je danes sporočilo, da je bil sestanek med ameriškim poslanikom Gerardom in nemškim cesarjem Viljemom zelo velikega pomena. Cesar je bil povabil poslanika v svoj glavni stan in mu natančno pojasnil stališče nemške vlade. Pri tem mu je baje rekel, da je Nemčija odločno proti prekinjenju diplomatskih zvez in da hoče tudi vnaprej v miru živeti z Združenimi državami.

Podrobnosti tega posvetovanja še niso znane. Nemški državni kanceljar je že sestavil načrt, po katerem bo odgovoril na noto Združenim državam.

Kot kaže, se bo Nemčija najbrže uklonila vsem ameriškim zahtevam.

Berlin, Nemčija, 28. aprila. — Jutri se bo vrnil ameriški poslanik Gerard iz glavnega stana nemškega cesarja. Ljudstvo je bilo zelo zadovoljno, ko je slišalo, da bodo pogajanja uspešno končana. Časopisje ne napada več ameriške vlade.

Veliko Amerikancev, ki so bili odšli na Nizozemsko, se je vrnilo.

London, Anglija, 28. aprila. — Preko Amsterdama je dospela sem brzojavka, ki naznanja, da zdaj Nemčija ve, na kak način ji bo mogoče poravnati difference, ki so nastale med njo in Združenimi državami. Da bi izbruhnila med obema deželama vojna, je skoraj izključeno.

Berlin, Nemčija, 28. aprila. — Podadmiral Capelle, državni mornariški tajnik, se nahaja v glavnem stanu nemške armade, kjer se posvetoje z nemškim cesarjem glede odgovora, katerega bo poslala nemška vlada Združenim državam.

Berlin, Nemčija, 28. aprila. — V spremstvu državne tajnika Jagowa je odpotoval nocoj ameriški poslanik Gerard v glavni stan nemške armade v Francijo. Nemški cesar mu bo najbrže sam pojasnil stališče Nemčije, nakar bo Gerard brzojavil cesarjevo izjavo predsedniku Wilsonu.

V tej zadevi hoče imeti nemški cesar na vsak način zadnjo besedo. Od njega bo odvisno, če se bodo prekinile diplomatske zveze ali ne.

Ameriški poslanik bo došel jutri popoldne v glavni stan, nakar ga bo cesar takoj sprejel v avdienci.

Gerard je prepričan, da je Nemčija pripravljena izpolniti vse zahteve, samo da prepreči vojno. Pri konferenci hosta navzgor državni kanceljar in šef nemškega generalnega štaba.

Berlin, Nemčija, 28. aprila. — Nemški državni kanceljar zavzema že od začetka vojne stališče, da so podmorski čolnari za Nemčijo življenjskega pomena. Brez podmorskih čolnov je po njegovem mnenju Nemčija brez moči in izročena na milost in nemilost Angliji.

Amerika je zahtevala nekoliko preveč, ko je rekla Nemčiji, da se ne sme več posluževati podmorskih čolnov. Če bi se postavile Združene države na naše stališče, je umevno, da bi ne zahtevale kaj takega.

Državni kanceljar pravi, da je prepričan, da bodo Zdr. države v tem oziru nekoliko popustile in izprevidile, da so Nemčiji podmorski čoln edino orožje proti Angliji.

Washington, D. C. 28. aprila. — S tem, da je sam nemški cesar povabil k sebi ameriškega poslanika Gerarda, je nemška vlada jasno dokazala, da je njena želja poravnati difference med njo in Združenimi državami.

Predsednik Wilson se je danes dolgo posvetoval s člani državnega departamenta. Rekel je, da Nemčija najbrže ne bo zadovoljna z določbami državnega tajnika Lansinga. Te določbe se tičejo v prvi vrsti trgovskih ladij nevturalnih držav, ki naj bi bile oborožene.

Državni tajnik Lansing je odločno zagovarjal svoje stališče. Rekel je, da je sveta dolžnost vsakega poveljnika podmorskega čolna prej posvariti trgovsko ladijo, predno jo napade. Če tega ne stori, ima trgovska ladija pravico braniti se.

Poveljniki so se dozda silo objestno obnašali. Na določbe in predpise (če so jih sploh imeli, seveda) se niso veliko ozirali.

Pruske izgube.

Amsterdam, Nizozemsko, 28. aprila. — Zadnji uradni seznam pruskih izgub, ki so ga izdali v Nemčiji, se glasi, da je v sedanjih vojnih bojih 2.518.264 Prusov.

Za oba stopala dobil \$7900.

Za izgubo obeh stopal je sodnijska prisodila sedemnajstletnemu A. N. Schooleyju \$7900. Povožil ga je vlak Central Railroad of New Jersey.

Izpred Verduna.

Nemci so obstreljevali francoske pozicije vzhodno od reke Maas. — Artilerijski boji.

Pariz, Francija, 28. aprila. — Nocoj je sporočil državni departament sledeče:

Severno od reke Aisne so Nemci z vso silo obstreljevali naše pozicije pri Boisses des Buttes.

Artilerijska bitka zapadno od reke Maas še ni končana.

Na pokrajini Woevre se ni ničesar posebnega pripetilo.

V Vogezih smo zaustavili neko sovražniško kolono. Večina vojakov se je vdala, le nekaterim se je posrečilo pobegniti. Zaprtili smo veliko množino municije in vojne materiala.

Včeraj so obstreljevali naši zrakoplovi železniško postajo v Audun le Roman.

Pariz, Francija, 28. aprila. — Havasova agentura naznanja, da se je izkrcalo zadnje dni v Mar-seilles še nekaj ruskih vojakov, katere so poslali pred Verdun.

Vlada noče povedati, koliko Rusov je zdaj v Franciji.

Pariz, Francija, 28. aprila. — Generala Petaina, branilca Verduna, so zapisali v častno listo častne legije. Petain se je izkazal kot brigadir, kot divizioner in kot poveljnik armadnega zbora za izvršnega stratega. V prvi vrsti se je njemu zahvaliti, da Nemci še niso zavzeli Verduna in da ga najbrže tudi nikoli ne bodo. — Petain je eden najboljših francoskih generalov.

Uboga Grška.

Na Grškem bo izbruhnila revolucija. — Na strani kralja so baje samo še višji častniki.

London, Anglija, 28. aprila. — Iz Aten poročajo, da je zavlada med Grško in zavezniki velika napetost. Grška vlada nikakor noče dovoliti zaveznikom, da bi transportirali srbske čete po grških železnicah v Solun. Zavezniki ustrajajo pri svojih zahtevah.

London, Anglija, 28. aprila. — Atenski dopisnik "Casnikarske Zveze" poroča, da je dobil bivši ministrski predsednik Venizelos veliko upliva. Njegov upliv narašča z vsakim dnem. Če ne bo drugače, bo izbruhnila na Grškem revolucija. Venizelos ima že polovico vojaštva na svoji strani. Pravi, da simpatizirajo s kraljem samo še visoki častniki. — Precejšnje število vojakov je že desertiralo in se vrnilo na svoj dom.

Berlin, Nemčija, 28. aprila. — Grška vlada je sklenila, da ne bo dala v bodoče zaveznikom nobene koncesije več in da bo odločno nastopila proti vsaki prekršitvi grške nevturalnosti.

Kot kaže, bo prišlo kmalo do spora, katerega ne bo mogoče tako zlepa poravnati.

Zavezniki bi zelo radi spravili srbske čete z otoka Krfa v Solun, toda grška vlada jim noče dati na razpolago svojih železnic.

Ogenj.

Camden, N. J., 28. aprila. — Nad \$20.000 škodo je povzročil požar, ki je izbruhnil v tovarnah Camden Foundry Co. Zgorelo je več poslopj in drugih naprav, da si je bila gasilnap omoč takoj pri rokah. — Vzrok požara ni znan.

Masarykovo hčer so baje umorili. Prijateljki gospodične Alice Masaryk, hčere znanega češkega voditelja, so dobili danes poročilo, da so jo na Dunaju v neki vojaški ječi ustrelili kot špijkonko.

O tem smo natančneje že včeraj poročali; pristavljamo še, da je bila njena mati rodom Amerikanka iz Brooklyna, in se je pisala pred poroko Miss Charlotte Garrigue.

Brezplačno

dobe vsi naši naročniki v Pennsylvaniji knjižico "Nova postava za pomorščake delavcev v Pennsylvaniji." Spisni je to knjižico Kato Unković, pisatelj.

Mehiški zapletljaj.

Oregon bo baje zahteval takojšnje odpoklicanje ameriških čet. Carranzo bo sam obračunal z Viljo. — Viljo zapušča njegovi pri-staši.

El Paso, Tex., 28. aprila. — General Oregon, Carranzov vojni minister, je prišel danes v Juarez, da se bo posvetoval z ameriškim generalom Scott in Funstonom. Se ni gotovo, ali bo Oregon prišel v El Paso, ali bosta šla Scott in Funston v Juarez.

Mehiški uradniki, tu na meji, so mnenja, da bo Oregon zahteval od Združenih držav takojšnje odpoklicanje kazenske ekspedicije in dal Združenim državam zagotovilo, da bodo takoj, ko bodo Amerikanci izven Mehike, Carranzove čete nadaljevale lov na Viljo. Na mednarodno mejo bodo pa postavili več tisoč vojakov, ki bodo stražili, da se ne bodo napadi, kot oni v Columbusu, nič več dogajali.

Gotovega pa ni nič, kak odgovor bo dal Oregon.

Častniki so mnenja, da bo šel general Funston po končani konferenci k Pershingovi armadi, da se prepriča v kakem stanju se nahaja in se posvetoje s Pershingom.

Columbus, N. Mex., 28. aprila. — Danes je iz tega mesta odšel v Mehiko k Pershingovi armadi večji oddelek konjenice.

Neko poročilo iz Pershingovega tabora naznanja, da se Villa z ostanke svojih privržencev nahaja blizu mej držav Durango in Chihuahua. To so izjavili banditi, ki so jih ameriški vojniki ujeli. Kakor so ti povedali, ima Villa le še kakih sto mož. Drugi so ga zapustili oziroma so bili ujeti ali ubiti.

Požar v vojaških zalogah.

Ottawa, Ill. 28. aprila. — V tukajšnjih skladiščih je izbruhnil požar. Ogenj so precej omejili, vendar je škoda nad \$5000.

Prvo poročilo je naznanjalo, da je nastala eksplozija, kar je bilo pa pozneje zanikano.

Zgorelo je več bolniških potrebščin, rjuh, čevljev, in sličnih stvari. Oblasti so mnenja, da je bil o-genj podtaknjen.

Pozor pošiljatelji denarja!

Tekom vojne smo odposlali hranilnicam, posojilnicam ter posameznim osebam na KRAJNSKO, ŠTARJSKO, ISTRSKO, KOROŠKO, HRVATSKO, in druge kraje v AVSTRO-UGRSKI blizu 7 milijonov kron. Vse te pošiljave so dospelo v roke prejemnikov ne tako hitro kakor prej v mirnem času, toda zanesljivo. Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom, ali znancom, ki ga od tam pošljejo vojakom, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order" ter priložite Vaš naznaden naslov in naslov osebe, kateri se ima izplačati.

Cena:

K.	\$	K.	\$
5....	90	120....	17.40
10....	1.60	130....	18.95
15....	2.35	140....	20.30
20....	3.05	150....	21.75
25....	3.80	160....	23.20
30....	4.50	170....	24.65
35....	5.25	180....	26.10
40....	6.00	190....	27.55
45....	6.70	200....	29.00
50....	7.40	230....	36.35
55....	8.15	300....	48.50
60....	8.85	350....	56.75
65....	9.60	400....	65.00
70....	10.30	450....	73.25
75....	11.05	500....	81.50
80....	11.75	600....	97.50
85....	12.50	700....	113.50
90....	13.20	800....	129.50
95....	13.95	900....	145.50
100....	14.70	1000....	161.50

Ker se zdaj cene denarja skoraj vsak dan menjajo, smo primorani računati po najnovejših cenah in bomo tudi nakazovali po njih.

Včasih se bo zgodilo, da dobi naslovnik kaj več, včasih pa tudi kaj manj. List dospe na zapad plovadi par dni kasneje in med tem, ko dobi naslovnik list v roke, se pri nas cene denarja že večkrat spreminjajo.

TUJICA FRANK SANKER, 28 Cortlandt St., New York, N. Y.

Pittsburgh.

Premogarjem so ugodili. — 24.000 se jih je vrnilo na delo; in 3100 zastavkalo. — Kapitalisti bodo napeli vse sile. — Policija.

Pittsburgh, Pa., 28. aprila. — Ker so družbe ugodile, se je vrnilo na delo 24.000 premogarjev. Vsed tega je pa sklenilo v soboto zvečer zastavkati 3100 drugih delavcev.

Kapitalisti so se združili in sklenili žrtvovati velike svote, s katerimi bodo poskušali preprečiti organiziranje delavcev. Nekateri trdijo, da znašajo te svote od dva do pet milijonov dolarjev.

Tudi med drugimi delavci, ki dozda še niso zastavkali, je nastal velik nemir in bodo skoro gotovo tudi zahtevali višje plače in skrajšanje časa na osem ur. — Izgleda, da bodo delavci enkrat odločno nastopili in obračunali s kapitalisti.

Strojniki in nekaj drugih delavcev so zapustili delo v sledečih tovarnah: Pittsburgh Gear & Machine Co., Hubbard & Co., The Pittsburgh & Lake Erie Shops v McKees Rocks in R. D. Nuttal Co. Zadnja je last Westinghouse družbe; tovarne so takoj zaprli.

Kapitalisti in zastopniki delavcev se cel dan prerokajo, toda dozda še niso imeli druge uspeha, kot pri premogarjih.

Policija ni hotela nastopiti proti stavkarjem, v sed česar je bila policijska posadka odpoklicana in šerif je zahteval vojaško stražo.

Bolgari na Grškem.

Pred bolgarskim poslaništvom v Atenah je eksplodirala bomba. — Prekinjenje pogajanj.

Atene, Grško, 28. aprila. — Iz Soluna poročajo, da je bolgarska patrulja, obstoječa iz 50 mož, prekorajčila grško mejo in se spopadla z nekim francoskim oddelkom. Francozi so pogladi sovražnika z velikimi izgubami nazaj. V Bitoli sta dospeli dve avstrijski diviziji in dve bolgarski stotniji.

Atene, Grško, 28. aprila. — Pred tukajšnjim bolgarskim poslaništvom je danes eksplodirala bomba, ki pa ni povzročila nobene posebne škode. Kdo jo je položil tja, se še ni moglo dognati. — Poslanik je rekel, da atentator ni bil Grk, ampak skorajgotovo kak zavezniški špijon.

Berlin, Nemčija, 28. aprila. — Duhovnik Bjelci, apostolski vikar za Srbijo, poroča:

Ko se je srbska armada umikala, se je umaknilo z njo vred tudi skoraj vse civilno prebivalstvo. Posledica tega je bila, da je umrlo toliko žensk in otrok od lakote. Cesar ni vzel lakota, sta po-brala kolera in tifus. Najboljše so stori-li oni prebivalci, ki so ostali v vaseh in mestih.

Avstrijska oblast je uvedla razne ljudske kuhinje, v katerih dobivajo ljudje živila skoraj zastoj. Ker je malo otrok, ki znajo pisati in čitati, je napravila Avstrija šole, v katerih se poučujejo otroci v materinem jeziku.

Prosperiteta v Chicagu.

Chicago, Ill., 28. aprila. — Stavbiški departament je danes izdal poročilo, da je dal letos že za \$36,676,300 dovoljenj za zgradbo hiš.

Norveška barka potopljena.

London, Anglija, 28. aprila. — Uradno poročilo se glasi: Nemški podmorski čoln je v torek 55 milj od irske obale potopil norveško barko "Carmanian". Čoln je takoj nato pobegnil. — Moštvo je bilo sicer rešeno, toda s težavo.

Kovači v Navy Yardu se bodo obrnili na Wilsona.

Kovači v brooklynskem Navy Yardu so zavrnili prioblašanje plač iz \$3.58 na \$4, ki jim ga je prisodil pomožni mornariški tajnik Roosevelt, in so izvolili odbor, ki bo šel k predsedniku Wilsonu ter zahteval, da se jim nobenemu ne odrekne.

Pocestni boji v Dublinu. Zastava irske republike.

OBSTRELJEVANJE LIBERTY HALL. — REVOLUCIJA SE JE ZAČELA OB DVANAJSTI URI. — VSTAŠKE ČETE SO ZASEDLE PRECEJ POSLOPIJ. — NEKATERE CESTE SO ZABARIKADIRANE. — WIMBORNE IN BIRRELL BOSTA MORALA NAJBREŽE ODSTOPITI. — LONDONSKO PREBIVALSTVO ZAHTEVA, DA NAJ VLADA KMALO USMRTI SIR ROGERA CASEMENTA. — STRELNI JARKI.

London, Anglija, 29. aprila. — Nek očividci, ki se je mudil te dni v Dublinu, je takole popisal tamonjsne cestne boje:

Kakorhitro so vstaši prerezali brzojavne in telefonske žice, so postavili na strehe svoje straže, ki so neprestano streljale na vladne vojake.

V poštenem poslopju so napravili iz klopi in miz bari-kade. Vsi poštni uradniki so se vdali brez odpora. Kmalu zatem je zavihrala nad poštnim poslopjem irska republi-kanska zastava.

V bližini St. Stephen Green so zavzeli vstaši več hiš in jih zabarikadirali. V bližini so nato izkopali strelne jark-e, v katerih se še zdaj nahajajo. Več strelcev je bilo odda-nih na hotel Shelbourne. Vstaši nosijo civilne obleke in so oboroženi s staromodnimi puškami.

Na vseh poslopjih, katere imajo vstaši v svojih ro-kah, vihra zastava irske republike.

V ponedeljek popoldne in v ponedeljek zvečer so se vršili po vsem mestu vroči boji.

Vprizorjen je bil tudi napad na Dublinski grad, kate-rega pa vstaši niso mogli zavzeti, ker ga je branila preveč močna posadka. Na kolodvoru stoje vsi vlaki. Železniške proge so močno poškodovane, železniški uradniki so po-begnili.

V ponedeljek popoldne je bil večji del mesta v vstaš-kih rokah. V torek so dospelo vladne čete in začele s si-stematičnim prodiranjem, da bi pregnale vstaše iz njih-ovih postojank. Skoraj vse ceste so zabarikadirane z vo-zovi, avtomobili in drugimi podobnimi predmeti.

Nek časopis v Belfastu poroča sledeče:

— Revolucija se je začela, ko je udarila v zvoniku glavne cerkve dvanaajsta ura. Vstaši so se zbrali pred ne-ko trgovino v Dame Street, kjer je dobil vsak puško in mu-nicijo. Poleg vsakega moškega je hodila ženska, ki je no-sila v torbici patrone.

Vsi prebivalci so bili v primeroma kratkem času obo-roženi. Prva žrtev revolucije je bil nek stražnik, ki je stra-žil vrt pri gradu. Vstaši so od njega zahtevali, da naj od-pre vrata, ker pa tega ni hotel storiti, so ga ustrelili.

London, Anglija, 29. aprila. — Maršal Sir J. French, vrhovni poveljnik domačih čet, je podal včeraj zvečer sle-deče izjavo:

— Kakor kaže, bomo revolucijo kmalo zatrli. Vstaši se nahajajo le v nekaterih delih mesta, odkoder jih bomo pa v najkrajšem času pregnali. Nahajajo se za barikadami, proti katerim prodirajo naše čete.

Pred par dnevih je izbruhnil v nekaterih mestnih de-lih požar in povzročil precejšnjo škodo.

Razen treh ali štirih mestih, vlada po ostalih krajih irske popolen mir.

Belfast, 28. aprila. — Tukaj je bilo izdano danes u-radno poročilo, iz katerega je razvidno, da je začetkom te-ga tedna obstreljeval nek angleški kanonski čoln Liberty Hall, glavni stan vstašev. Poslopje je precej poškodova-no. Vladne čete dobijo vsak dan velika ojačenja.

London, Anglija, 28. aprila. — Sir Henry Craik je iz-javil, da bo v prihodnji seji poslanske zbornice stavil pred logo, da naj vlada takoj odstavi barona Wimborna in Au-gustina Birrella. Poslanci bodo nadalje tudi zahtevali, da naj vlada natančno preišče njune urade in da naj objavi vse listine.

London, Anglija, 28. aprila. — Ljudje odločno zahte-vajo, da naj se Sir Rogera Casementa kaznuje s smrtno kaznijo. Ljudi najbolj jezi trditev, da Casement ni dušev-no zdrav. Jetnik je baje izpovedal vse, kar se tiče njega, o svojih skrivnih pa noče odgovoriti niti besede.

Predno se je Casement odpeljal na Irsko, je baje pro-sil papeža, da bi ga sprejel v avdienci, česar pa papež ni hotel storiti.

Zaprli tovarne.

Youngstown, Ohio, 28. aprila. Republic Rubber Co. je zaprla svo-je tovarne, ker noče ugoditi de-lavcem. — Predsednik družbe, Thomas L. Robinson je tozadéno rekel:

— Družba ne more privoliti se-lanjanju zahtevam organiziranega delavstva. Petnajst let se nismo ni-ti najmanj pregrešili zoper delav-ce in smo vedno gledali za njih do-bro, toda zadnjih zahtev jim pa nikakor ne moremo ugoditi. O-bra-tovati bomo zopet pričeli, ko bodo delavci zadovoljni s sedanjimi raz-merami.

Tovarne smo večidel zato za-prli, da niso delavci, ki so zado-voljni s službo, v nevarnosti o-t delavstva. Petnajst let se nismo ni-

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)

Owned and Published by the
SLOVENIAN PUBLISHING CO.
(a corporation.)**FRANK SAKSER, President.**
LOUIS BENEDIK, Treasurer.Place of Business of the corporation
and addresses of above officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

Na celo leto velja list na Ameriko in	Canada	\$3.00
pol leta		1.50
na celo leto na mesto New York		4.00
pol leta na mesto New York		2.00
Evropa na vsa leta		4.50
na vsa leta		2.50
na vsa leta		1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenredno nedelje in praznikov."GLAS NARODA"
(Voice of the People)
Issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebni ne so
prihajajo.Denar naj se blagoviti pošiljati po
Money Order.Pri spremembi kraja naročnikov pro-
simo, da se nam tudi prejšnje ad-
resne naznane, da hitreje naj-
demo naslednje.Dopisom in pošiljankam naredite ta
naslov:

"GLAS NARODA"

22 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4637 Cortlandt.

AMERICAN ASSOCIATION
MEMBERSHIP LABEL

KONCEM TEDNA.

Irei so se začeli puntati. Bog ve,

kdaj se bodo Slovenci? Stari ljud-

je so rekli, da takrat, ko jim bo

cesar zapovedal...

Cvetka iz vrta patriotizma ne-

kega našega rojaka: "...ves svet

je samo zato čez Avstrijo in Nem-

čijo, ker so v Avstriji in Nemčiji

najboljši ljudje in ker so v Av-

striji in Nemčiji najboljše posta-

ve..."

Velik modrijan bi moral biti, ki

bi razumel te modrijane: Prvi so

za Ligo, drugi proti njej, pa so

za Jugoslavijo; tretji so za ce-

sarja, četrta samo za Slovence;

peti se pri nekaterih prilikah za

vse skupaj, pri nekaterih prilikah

pa proti vsemu.

"Navzočih je bilo veliko sloven-

skih vojakov. Veliko jih je prišlo

z bergljami; nekateri med njimi

so bili brez roke, nekateri brez

noge. Vsem se je pa zamoglo brati

v obeh velikih navdušenju za pre-

svetlo vladno in hvaležnost do

nje" (Odstavek poročila v nekem

ljubljanškem dnevniku.)

Novi celovški župan je govoril:

"Svest sem si, da bo ves občinski

svet izključno nemške (!) prestol-

nice enako meni vedno vzvišeno

držal zastavo nemstva. Deželna

prestolnica mora smatrati za svojo

dolžnost, drugim občinam po de-

želi služiti za vzgled, ona mora v

duhu napredka in svobode mar-

ljivo in natančno delovati."

Zdaj je menda dovolj jasno, zakaj

sta bila aretirana koroska župni-

ka Ksaver Mekso in Jurij Trunk.

Pravijo, da so oni Rusi, kateri

so se izkrcali v Marseille, pravza-

prav Srbi z otoka Krfa. Potem

takem jim bo dana zdaj najlepša

priložnost, da se bodo pobliže se-

znali z ljudmi, katere primerja

nek srbski list Zrinjskem in

Frankopanu.

Za sedanje razmere zelo značil-

no novico smo brali te dni v ne-

kem ljubljanskem dnevniku: "Iz-

gubil je v nedeljo vojak rujav

ženski čevljev od belgijske voja-

ške do Marijanišča. Najdilek se

prosi, da naj ga proti nagradi iz-

roči v Marijanišči sestro Pavli."

Nemški prestolonaslednik ima

menda prav dober nos. Pravijo,

da je že dve leti vneprej duhal

vojno. Zdal mu je baže začel ta

fina organ nenadoma rasti, z vsa-

kim dnem je daljši, v kratkem bo

pa postal tako dolg, da ga bo ko-

maj odnesel izpred Verduna.

Če bi imela Nemčija malo več

vojakov in malo več denarja, če

bi ne imela nobene svoje ladje v

Hotokem in drugih ameriških pri-

staniščih, če bi ne imela v Ame-

riki toliko ljubih privržencev in

če bi zagotovo vedela, da bo zna-

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

gala, bi napovedala Ameriki voj-

no. — Vražji pogojnik, kdo te je

dal?!

Umevno je, da se moramo pred
zaključkom oprustiti Njegovi Vi-
sokosti na Vesey Streetu, ker jo
nismo nič omenili. Zaenkrat ni ne
časa in prostora. Mogoče bomo
kasneje popravili napako, poleti
mogoče, v pasjih dneh. Pa še ta-
krat težko. V gnojnice vendar ne
bomo šli vtikati svojih prstov.

Dopisi.

Rankin, Pa. — Dovolite, da
malo opišem razmere v naši nase-
lbinini in okolici. Dozdaj smo dobro
delali. Ker so pa družbe dobivale
vedno večja naročila, so tudi de-
lavci zahtevali večje plače in
skrajšanje delavnega časa. Ker pa
nišo privolile, je zastavkalo vse
delavstvo v sledečih tovarnah:
Westinghouse Electric & Manu-
facturing Co., Westinghouse Ma-
chine Co., Wilmerding Airbrake
Co., Union Switch & Signal Co. in
drugi. Govori se, da bo konecem
tega tedna kakih 200,000 stavkar-
jev. Torej rojaki, ne hodite sem
za delom. Stavkokazi se pa tudi
ne upajo pokazati, ker je sila
stavkarjev prevelika. Kako se bo
razvilo, bom že sporočil. V nadi,
da bomo imeli uspeh, pozdravljam
vse rojake. — Frank Habič, stav-
kar.

Orient, Pa. — Iz naše nase-
lbine se nikdo ne oglasi kot bi vsi po-
spali. Naj torej jaz malo sporo-
čim. Nas Slovencev je tukaj ma-
lo; skoro vsakega naroda je več.
Imamo par društev, tako da se
lahko vsak zavaruje. Delavske
razmere so pa take kot povsod. —
Obenem tudi prosim, da bi tukaj-
šnji rojaki malo bolj kupovali
srečke, ki so v korist naši revni-
blagajni. Zahvaljujem se pa tudi
vsem onim, ki so nam zadnji čas
prišli na pomoč. — Ivan Er-
jave za društvo "Habsburški si-
novi".

Muskegon, Mich. — Ker je ma-
lokda kak dopis iz te nase-
lbine, prosim, da priobčite par vrst. De-
lamo prav dobro in se ne moremo
popolnoma nič pritožiti; zasluži-
mo dva do tri dolarje na dan. To-
rež še gre. Delo se lahko dobi. Slo-
vencev je nas tukaj kakih dvaj-
set, pa še ti smo skoro vsi samei;
le pet družin je. Toda kljub temu,
da nas je malo, smo vseeno toliko
zavedni, da smo ustanovili lastno
društvo št. 266 S. N. P. J. Po-
zdrav! — M. Pintar, Box 220. —
(Prosim, da pišete v bodoče do-
pise s črnilom. — Ured.)

Slovanska manifestacija.

7. maja popoldne se bo vršila v
Armory na 34. cesti v New Yorku
velika sokolska slovanska mani-
festacija. Sveta dolžnost vsakega
Slovence v naši nase-
lbinini je, da se
udeležijo te slavnosti, da se seznani
s svojimi brati Čehi in drugimi
Slovani.

Sestanimo se že vsaj pri tej slav-
nosti in izkažimo svoji novi domo-
vini zvestobo, slovanstvu pa svo-
jo željo do skupnosti.

Tja bodo prišli Srbi, Hrvati,
Čehi, Slovaki in Poljaki. Tam bo-
do zastopani najbolj zastopniki
zastopniki narodov avstrijske vlad-
de, podali si bodo roke, izrazili
svoje želje in napravili načrt za
skupno delovanje. Upamo, da tu-
di Slovencev ne bo manjkalo. —
Manjkati jih ne sme, če pravimo,
da smo Slovenci in če želimo do-
bro sebi in svoji domovini.

Malo nas je, zato nam pa tudi
ne bo mogoče ničesar doseči, ako
se ne združimo z onimi, ki so nam
bratje po krvi in po duhu, ki imajo
iste misli in iste želje kakor mi.

Ameriški poslanik za Turčijo.

Washington, D. C., 27. aprila.
Danes je bilo razglašeno, da bo
najbrže postal naslednik Morgen-
thaua Abram J. Elkus iz New
Yorka. — Državni departmet je
že vprašal turško vladno, če ji bo
Elkus dobrodošel.

3000 pomogarjev brez dela.

Wheeling, W. Va., 27. aprila. —
Ker se niso mogli delavci dogo-
voriti glede priboljšanja plač, so v
vzhodnem delu države Ohio zapri-
li 14 premogov. Nad 3000 de-
lavcev je brez dela.

Vdova toži družbo za \$750,000.

Mrs. Mary Davies Hopkins, ka-
tere mož se je potopil z Lusitani-
jo, toži Cunard parobrodno druž-
bo, katere last je bila Lusitania,
za \$750,000.

Soda krakerji so redil-

nejši kakor vsaktera

Uneda Biscuit so po-

polni soda krakerji.

Pomisl, cena je le pet

centov, Uneda Biscuit

so predobri, prereditni,

prekrhki, da se jih kupi

za štedenje.**Kupi jih, ker so sveži**

— ker so krhki, ker so

dobri — ker so redilni.**Vselej pet centov. Vse-**

lej sveži, krhki in čisti.

**NATIONAL
BISCUIT
COMPANY****Slovenska liturgija pri
Jugoslovanih.**

Poleg M. Mesiča, S. Ljubica i. dr.
sestavi Andrej Fekonja.

(Konec.)

Iz Kranjske priča nekdo, kako
ga je, nedolga mladeniča, po-
krepčeval s telesom Gospodovim
star, čestit duhovnik, pisatelj sloven-
ski, Metelkovec, govoreč slo-
venski: "Telo Gospoda našega Je-
zusa Kristusa" itd. In tako je tu-
di pisec teh črt poznal doma v
Slovenskih gorah pred četrto
veka mladega duhovnika, kateri
je, deleč sv. obhajilo, govoril iste
besede slovenski.

PAGOVOR.

S. Ljubici trdi, da je papež Ja-
nez VIII. potrdil rabo slovenske-
ga jezika v cerkvi, posebe v litur-
giji, vsem Slovenom, ne samo Mo-
ravljanom in Panoncem. To doka-
zuje s trditvijo, da ni Rim nikdar
dvojil o tej pravici Srbom in Bol-
garjem, kadarkoli se je z njimi do-
govarjal.

A pomniti je treba, da so se v
oni dobi, ko se je obravnavalo o
Metodovem škofovanju in sloven-
ski službi božji, bili Bolgarji od-
vrpili od rimske cerkve ter se na-
gnili k iztočni, carigradski (pravo-
slavni). Da moravsko-panonske
Slovence sebi pridržal, povzela je
papež Metod za nadškofa in potrdil
slovensko liturgijo, katero je
bil iz istega razloga dopustil že
papež Hadrijan II. Papež je storil
le to, kar je zahtevala korist
katoliške cerkve. Na isti način je
apostolska Stolica, kateri gre iz-
ključno pravo o naredbah glede
liturgije v obče, pa i posebe bogo-
službenega jezika, postopala tudi
pri drugih narodih, kateri so se
vračali v krilo katoliške cerkve:
pri Maronitih in Armenci in v
XII. veku, pri Grkih v XIII. in
XIV. stoletju, pri Malorusih in
drugi grških zedinjenih katoli-
čanih, katerim so rimski papeži
dopustili, da obdrže svoje obrede
in da smejo v službi božji rabiti
svoj jezik. Tako je cerkev postopala,
ko je narode vsprejemala in jim
urejala bogoslužje.

A stare liturgije imajo še dan-
danes starinsko pismo in staro-
davnostni jezik. Papeži so vedno skr-

beli, da se ohrani v božji službi,
zlasti v sv. maši, prvotni jezik ves
in čist in niso dopuščali nikake
novotarije ali premene v bogo-
službenem jeziku; posebno so pa-
zili, da se namesto prvotnega,
dasi že zamrla, ne uvede živi
jezik ljudski. Tako se n. pr. pri
Koptih, kateri že nad dve sto let
govore samo arabski. Še sedaj rabi
koptovščina v liturgiji; podobno
je v sirskem, kaldejskem in ar-
menskem obredu; in kjer je arabi-
ski jezik v službi božji, kakor pri
Malhitih, se ne rabi navadna ljud-
ska arabščina. Zato tudi pri kato-
liških Slovencih, kakor smo slišali
posebe o Hrvatih, nihče ni smel v
slovenski liturgiji rabiti ljudske
govorice, zlasti v mislu pri javni
pevanju službi, temveč glagoljski
misal z glagoljskim jezikom staro-
slovenskim. To so naravnost izpo-
vedali izdajatelji hrvatskega "Sca-
veta" leta 1824., ki pravijo na pr-
vem listu: "Pravopis ove knjige,
kako i njezino izgovaranje...
najbolje slaže se s Glagoljskim Mi-
salom, koji jedini u ovom slav-
nom jeziku od Crkve svete za na-
rod slovenski potvrdjen i za očitu
službu božju dopušten jest."

Pomneči, uvažujemo končno te-
le izreke:

"Glagolica pri Jugoslovanih in
zlasti pri Hrvatih je najdišče
in najkrajše spomin nekdanje
jugoslovenske narodne sijajnosti
in prosvete v cerkvi" (Ljubici); a
"slovenski jezik v liturgiji je pri-
vilegij naroda hrvatskega med
vsemi slovenskimi narodi rimske-
ga ali latinskega obreda — staro-
davno pravo, s katerim se Hrvati
ponašati smejo med ostalimi ka-
tolikimi Slovenci" (Posilović).

No: "Takoj iz prvega početka
in že ob času sv. Cirila in Metoda
so napadali in sumničili Slovenci
bogoslužbeni jezik, pa se i dan-
danes iz istih rjaglov in od iste
strani trudijo iztisniti ga iz hrvats-
kih cerkva in z vsilo izkoreniti
pri Hrvatih. Politični razlogi,
protivščine Nemcev in Italijanov,
kateri s sovražnim očesom motri-
jo v obče vsak napredek in raz-
vitek Slovencev, strankarske kori-
sti, kriva obrekovanja licemerjev
in plitvih umov, da se s tem moti
čistoča vere, bogoljubno čuvstvo
in edinstvo rimske cerkve, ter
podla osebna mržnja; to so vzroki,
iz katerih se je, kakor nas povest-
nica uči, toliko kričalo in kričati
na pravico, dan Slovenom po gla-
varju sv. cerkve, po rimskem pa-
pežu" (Dr. Volarič).

Ali: "Pri vseh nezdodah, katere
so doleteli slovensko liturgijo,
niso se dali Hrvati zmotiti v svoji
veri; oni so ostali zvesti rimski
cerkvi. To pak, da se od sreda XI.
veka rabi v službi božji i sloven-
ski i latinski jezik, je imelo za
njihov duševni razvitek to važno
posledico, da so mogli, goječ la-
tinski jezik, udeležiti se vsega
duševnega napredka, kateri se je te-
kom časa razvijal na zapadu v ob-
čestkrščanskem duhu in kot svojina
vseh krščanskih narodov; obdr-
žavši pak v neki strani slovenski
jezik v službi božji, obdržali so
tudi od svetih apostolov sloven-
skih položeni temelj narodne pro-
svete, ter je uprav od tod prišlo,
da je pri Hrvatih ob negovanju
obče-krščanske znanosti sred-
stvom latinskega jezika že zarana
začela kiliti ne samo cerkvena
književnost v jeziku slovenskih
svetih knjig, nego tudi narodna
v prostem narodnem jeziku" (Me-
sič).

Ako se torej "očetovski previd-
nosti in ljubavi rimskih papežev
imajo zahvaljevati vsi narodi in
posebe narodi slovenski, Hrvati,
se tem bolj; in ako bo petdeseta
letnica slavnega škofovanja Lea-
na XIII. ostala v blagoslovljenem
spominu vsem katoličanom, sen-
ski in modrski dijecezi je in o-
stane ta srečna petdesetletnica, le-
to-1893., blaženo leto popolnega
potrjenja, čistega oživotvorenja
davnega prava slovenske litur-
gije... Cenimo ga zato in spoštuj-
mo kakor naši pradedovi", veli
biskup Juraj Posilović v omenje-
ni poslanici svoji, dostavljajoč:
"Ta naš privilegij ima nam biti
dragocenejši zato, ker more v ro-
ki božje previdnosti biti eno sred-
stvo za zedinjenje vseh Slovencev
v eni cerkvi Jezusa Krista. V ta-
kem verjenju imejmo vedno pred
očmi, da delamo za veliko svrho
božjega kraljestva; pomnimo za-
sluge sv. slovenskih apostolov ter
verujemo v prosvetljenje in mo-
drost svete apostolske stolice ter
v izmerno usmiljenost in vsmo-
gočnost Onega, kateri je rekel, da
ima biti eden hlev in eden pastir."

Opomba: Dne 16. septembra l.
1898. je pri posvečevanju duhov-
nikov glagoljšev Slovenec dr.
Mahnik, škof krški, prvi pel sv.
mašo staroslovenski, česar že pol-
stoletja ni storil tam noben škof.

Iz delavskega sveta.**Povišane plače.**

New Castle, Pa., 28. aprila. —
The Steel Car Forge Co. v Ell-
wood City naznanja, da svojim
900 delavcem povišala plače. Naj-
manjše zvišanje bo 30 centov na
dan.

International Paper Co., ki ima
svoje tovarne v New Yorku, Mas-
sachusettsu, Vermontu, New
Hampshiru in Maine, je sklenila s
prvim majem svojim delavcem za
10 odstotkov priboljšati. — To se
tiče nekako 6500 delavcev.

Providence, R. I., 28. aprila. —
Delavcem v bombaževih tovarnah:
B. B. & P. Knight, Manville Co.,
Warren Mfg. Co., Lonsdale Co.,
in par drugih, bodo s prvim ma-
jem priboljšale povprečno za 10
odstotkov. Te družbe imajo zapo-
slenih nad 12,000 mož.

Bethlehem Steel Co. v South
Bethlehemu, Pa. bo s prvim ma-
jem priboljšala 24,000 delavcem
za deset odstotkov. To je tretje
povišanje v polovici leta. Poviša-
nje bo povečalo družbene stroške
za \$170,000 na mesec.

Ista družba bo tudi povišala
5000 delavcem, ki jih ima v na-
pravah v Sparrows Point, Md.

Pennsylvania Steel Co. bo zvi-
šala plače od 17 in pol centov na
20 centov.

American Thread Co. v Willi-
mantie, Conn. je naznanila, da bo
2700 delavcem priboljšala za de-
set odstotkov. — Pet odstotkov
jim je priboljšala pred tremi me-
seci.

35,000 tkalcev dobilo 10 odstotkov
povišanja.

Falls River, Mass., 28. aprila. —
Po večerni seji je danes Cotton
Manufacturer's Association na-
znanila, da bo privolila 35,000 tkal-
cem desetodstotno povišanje pri
plači. Pred par dnevi jim je druž-
ba obljubila pet odstotkov, toda
delavci so ponudbo odločno zavr-
nili in končno zmagali. — Sedaj
imajo tako plačo, kot jo še niso
imeli v Falls Riverju.

Strojniki zahtevajo višje plače.

Strojniki pri R. Hoe & Co. v
New Yorku so družbi predložili
slednje zahteve: petdeset centov
na uro, ob sobotah delo samo do-
polniti in za čezurno delo dvojno
plačo. Ako jim družba ne bo dala
povoljnega odgovora bo s prvim
majem zastavkalo 2000 mož. Se-
daj imajo plače 42¢ na uro, tudi
za čezurno delo.

Železničarji stavkali; se jim je u-
godilo.

Muskogee, Okla., 28. aprila. —
Nad tristo strojevodij, kurilecev in
drugi železničarjev je večeraj zve-
čer na "Missouri, Oklahoma and
Gulf" železnici zastavkalo, ker je
vodstvo spodilo iz službe nekega
strojevodjo, ki je bil malo pijan.
Dve uri pozneje so dotičnega stro-
jevodjo zopet nazaj vzeli in stav-
karji so se vrnili na delo.

Stavka v Chicagu.

Chicago, Ill., 28. aprila. — Tri
tisoč delavcev pri International
Harvester Co. je zastavkalo. —
Vzrok je, ker je neki delovodja
zapolil iz tovarne par delavcev,
ker so bili baže opijanjeni.

Zahtevajo višje plače.

V Bayonne, N. J. je zastavkalo
40 Odelavcev v Elco tovarnah. Za-
htevajo, da jim priboljšajo plačo
za 25 odstotkov. Dokler ne dobijo
zahtevane plače, se ne vrnejo na
delo in bodo še druge delavce na-
govarjali, da zastavkajo.

Železničarji se bodo posvetovali
glede zahtev.

Chicago, Ill., 27. aprila. — Da-
nes so imeli v tem mestu zastopni-
ki železniških delavcev sejo, pri
kateri so sklenili, da bodo imeli
občen shod dne 1. junija v New
Yorku, in tak

Goriška pisma.

Gorica, v drugi polovici marca 1916.

Ravno še teden dni — in Lah bi bilo lahko s pokanjem svojih topov dostojno proslavili vstop v enajsti mesec svojega čudovitega bojevanja. Najbrž njih razpoloženje ne bo posebno veselo in navdušeno, gotovo imajo že precej velikega "mačka", a deset dolgih mesecev bo vendar le proč, tako da jim bo lahko v precejšnjo tolažbo, da dolgo vendar več ne more trajati sedanja sramotna vojaka.

Zdi se, da se Lahom nekaj mudi. Kljub vednemu dežju so skoro teden dni tako pokali in grmeli, da bi se nepoznavalec razmer lahko že ugnil bati, da zna iz tega velikega kokodakanja le nastati kako jajce.

Na celi črti od morja gori so držali tak topovski ogenj, kakor da hočejo razbiti vse kose skale. Proti Gorici in okolici so bruhali svoj železnoogreni srd nad predznostjo naših čet, ki se upajo zapirati vhod v "neodrešene" kraje. In še ta predznost Soča jih je jezila, narastl aje baš te dni tako, kakor da hoče dobesedno ubogati naročilo "barbarskega" poeta, ki je nekoč iz njenih valov otel polmrtvega Laha. In zato so jo hoteli še posebno kaznovati, nekje pri Sovodnjah so triumfalno nad nepokorno vodo, pokazali so svojo moč in kot nalašč haš sedaj baje prekorajili Sočo.

Baje jih je bilo vse črno, ki so prišli čez in generali so se mislili, da je igra dolžena. Ali kruta usoda je hotela, da je prišlo — drugače. Uboga laška vojska, da ima take voditelje, ki delajo svoje laške račune brez — avstrijskih krečmarjev!

Pravi se, da jih je prišlo mnogo čez, pa da ni bilo nobenega, ki bi bil nesel nazaj vest o vročem sprejemu tostran Soče, ki je kljub svoji narastlosti imela težo delo, da je morala toliko in toliko trupel vlačiti proti "mare amaro". In tako bo konec koncev pač le ta, da kljub kokodakanju le ne bo nič jaje in da Lah ne bodo mogli nikamor, čeravno se jim še tako hudo mudi.

Gorica 15. marca 1916.

Danes se je vendar naveličali tudi dež. Lepo je sijalo sonce skoro cel dan in celo po ulicah se ga je lahko živčalo, ker so menda Italijani enkrat popravljali izrabljene topove. Da bi bil popolen mir, se pa ne more trdit. Popoldne je par granat v vrto rahlalo nasade, da bo bolje rastle sedaj spomladi in ulica Leonij je tudi dobila obisk.

Popoldne je šel po dolgem času malo na sprehod naš letalec. Drazil je Laha, ki so iz jezice pošiljali za njim celo vrsto šrapnelov. Da vrne obisk, je malo pozneje prišel nad mesto sovražni aeroplan in morda gledal, kje je še kaka hiša popolnoma cela.

Sedaj — ob 11. uri zvečer — imamo kakor navadno kosček nočnega koncerta. Naše baterije ne spijo, laške tudi ne, pa je precej ropotanja. Nekaj zamolklih eksplozij je bilo ravno kar blizu nekje. Nič kaj uspevalno ne vpliva ta "muzika" name, zato se mi še ni nič ne mudi v posteljo. Sicer sem se popolnoma živčel v fiksnem ideju, da smem brez skrbi spati v svoji sobi, tudi če okoli še tako blizu poka.

V sili je vsaka tolažba zlata vredna: jaz se tolažim s tem, da bi moral biti pravi čudež, če bi laška granata zadela baš v našo hišo, dalje, če bi tudi zadela, bi morala biti precej težka, da bi prebila prav do moje sobe v 1. nadstropju, in končno če bi tudi prišla prav do moje spalnice, bi moral biti pač slučaj, da bi zadela ravno mene v postelji. Če napravim na podlagi teh mnogoterih premis in eventualnosti Wahr scheinheitsrechnung — pridem do pomirjevalnega rezultata, da lahko z visokim procentom gotovosti mirno spim v svoji sobi. In potem ostaja v podrejeni vrsti še ono tolažilo: če bi pa res prišla granata — do moje sobe, v moji sobi do postelje, v postelji prav do mene, potem bo pač opravila svoje delo posteno: ne bi mi bilo treba še le vzbuditi se in se ogledati, če mi kaj manjka, — spal bi gotovo kar naprej in naprej in bi se kar v sanjah preselil v krtovo kraljestvo. Čemu torej nervoznost, strah: pihnimo luč pa ajdi v posteljo.

Lahko noči!

Gorica, 16. marca 1916.

Danes zjutraj vidim kmalu po osmih pred trgovino celo vrsto žensk. Kaj pa je? Kave čakajo. Ni je dobiti več v nobeni trgovini, le Meini je ima še nekaj kil, pa je ne da več nego pol četrtinke kile vsaki osebi. Joj, če kofeta ne bo, potem bo šele vojska za ženske. Saj si ženske brez kofeta še predstavljati ne moreš. Kava se ne kliče zastoj ženski "trošt". Sedaj je pa ne bo preveč in tako ne bo preostajalo ženskam drugemu, nego tolažiti se:

Temu treba se odvaditi.

Prava sicer težko gre.

Sešom pojde vse in živelo se bo vseeno, čeravno ne bomo pili kave 3, 4krat na dan — morebiti bo še v zdravje nekaterim.

Pa še drugo čakanje je — kakor pri spovednicah — sem videl danes. Na magistratnem dvorišču je stala cela procesija, in eden po eden so hodili v klet k anagrafičnemu zavodu. Spet nekaj novga. Plakati naznanjajo, da mora vsaka več kot 14 letna oseba nositi vedno pri sebi potrdilo identitete — ogibom globe. Tako tudi po mestu ne bomo smeli hoditi brez "Passierscheinov". Vojska je, vse mora biti pod najstrožjo kontrolo.

Gorica, 17. marea 1916.

Danes sem videl, kaj so pomenjale one eksplozije, ki so me držale sinoči v napetosti: "Mont" ima spet eno "odlikovanje", — nad trgovino "Tisk. društva" je zavrtala granata malo luknjo, a ni mogla skozi. Druga pa je od zadaj zaznamovala Marinijevo hišo v Gosp. ulici. Kje drugje je še bil kak nočni obisk. Dosedaj nisem mogel izvedeti.

Gorica, dan sv. Jožefa, 1916.

To pot je imela laška ofenziva na naši fronti kratko življenje. Ko je pred dnevi treskalo in ropotalo okrog mesta, smo s strahom in skrbmi zrlj naproti bodočim dnem, ugibalo se je in trdilo, da bo tokratna ofenziva hujša, krvavejša in trajnejša nego vse prejšnje. Hvala Bogu, napadno veselje je sovražnika precej minilo in kdo je bolj vesel tega, nego mi tu v Gorici. In še vreme se je izboljšalo, imamo — solnce in precej miru.

Včeraj popoldne so nas laške krogle počeno vzenirjale. Okoli štirih popoldne je kar nenadoma privršala v smeri od Ločnika granata in izkopala veliko luknjo v tratoranju na vogalu neke palače. Čez devet minut se je privzela druga, potem zopet tretja in na to še četrta — vse v isti smeri.

Postal sem nemiren, da se ne bi katera zgrešila ravnokam v mojo bližino in sklenil sem odnesti svojo kožo bolj proti sredini mesta, ker se je zdelo, da so za danes vzeli Lah na piko okolice kapucinske in Šempeterske ulice. Pa tudi izpod strehe na ulico se nisem skoro upal, ker kdo jamči, da me kaj na ulici ne ujame. K sreči je tedaj priropotal po zraku naš aeroplan in sovražna baterija se ga je zbala ter umolknila, da je letalec ne bi opazil.

Pridem venkaj. Videl sem, da zija sveža luknja — tudi tam je pred četrto ur padla granata in ne daleč od nje še dve drugi.

Proti večeru je spet vse utihnilo. Brez skrbi sem se malo šetal po Gosposki ulici in doli po Korzu. Bil sem prav prepričan, da so za danes Lah že porabili za Gorico določeno porejto granat in od veselja, da se bo dalo čez noč mirno brezskrbno spati, sem po večerji počastil predvečer sv. Jožefa s kupico pive.

Ko sem zvečer kontroliral svoj "kasastand", nisem bil nič kaj zadovoljen. Popoldne me je vrag zmotil, da sem za vsak slučaj kupil kilo kave, ki jo imajo menda samo še v eni trgovini. In ali veste, koliko sem moral šteti za borih par zrn navadne kave — celih 12 reči dvanaest kron. Moral sem jih odšteti z navideznim ravnodušjem, znotraj me je pa grabila jeza, da bi bil najrajši zabrusil vse skupaj v obraz oduščenemu trgovcu, ki dela iz sedanjih vojske pač malo premastne dobičke in ki morda misli, da imajo vsi toliko denarja kakor on, ki si je že pretežko napolnil nenasitne žepe.

Danes imamo lepo nedeljo in skoraj nedeljski mir. Sliši se posamezne topovske strele, a nobenega prav v bližini. Da se radi tega miru nobeden ne pritožuje, si lahko mislite.

Posebnih novosti v zadnjih tednih ni bilo.

Pred par dnevi je bila v Solkanu zopet nesreča — po neprevidnosti. Kljub številnim nezagodam ljudje še vendar nočejo postati previdni. Nekdo je imel baje v svoji hiši več neeksploziranih granat. Dva dečka — brata Valentinčič sta jih iztaknila, igrala se nekaj — eksplodiralo je in enega ubilo, drugega pa nevarno ranilo.

Pozdrav vsem znancom — Goricanom, razkropljenim križem — sveta!

K zgodovini goriškega predmostja.

Poročevalec "N. Fr. P." piše: — Iz Gorice vodi k Soči široka cesta. Izprva jo na obeh straneh obdajajo krasne vile. Potem se odpre cesta na levo in onstran Soče se blišče v solnen s krovjo napojene višine goriškega predmostja: podolgasta, počez pred Gorico ležeča, gozdna Podgora, razdrpani, širokotemeljni, pevmški in oslavljski masiv in goli, vse nadkrljujoči Sabotin. Sedaj napravi cesta oster ovinek: desno in levo — razstreljene hiše, pred nami most Al Ponte, pod katerim hiti k morju bistra Soča.

Zaporni ogenj je: Italijani sipajo vsakih pet minut šrapnelske salve na most in poleg njega, — vmes pa težke granate. Vršeč, tulče, ječeče javljajo od daleč svoj prihod. Oumljeni kakor brezbrambna žrtev ob pogledu kaže se vse ozira proti bližajoči se poštati. Koga zadene, komu velja? Kri zastaja v žilah. Smrtna tišina. Tu! Granata vdere v hišo, kakor bi bilo kamenje in zid od popirja. Tresk, prah, dim, kamenje, okna, deske, hišna oprava, obleka, šivalni stroj lete po zraku in padejo potem na cesto. Še nekoliko škripanja in ropotanja podirajoče se hiše in iz podrtin zasika plamen, ki požre, kar je ostalo.

Nevarnost je minila. Vse si oddihne. Straža nedaleč od hiše vleče svojo pipico in se čudi, da še gori. Zdi se ji, da se je ravno kar doživljeno zgodilo že bogvej kdaj, čeprav je poteklo od tedaj komaj nekaj sekund.

Hitro skočimo preko mostu in potem po nalahno napeti cesti navzgor. Šrapneli in granate buče in sikajo. Naš spremljevalec je smrt. Norčuje se s teboj. Zgrabi te za srce, kakor da ti ga hoče streti — v zadnjem trenutku pa pusti in se ti reži v obraz: težka granata se je razletela tik — pred teboj, obda te oblak dima, prahu, zemlje, drobcev — a ostal si cel in zdrav.

Sedaj ti prhne tik mimo glave in udari v bližnji grm. In zopet ti tuli in sika in ječi preko glave, in udarja zdaj tu zdaj tam, a — brez škode. Petsto korakov pred nami se razleti šest šrapnelov nad tovrnim živinčtom, ki je v doli vojak. Topot ni bila šala. Ko pridemo tje, je sedel mali vrane na zadnjih nogah, iz telesa mu je vrela drobovje in se mešalo s cestnim prahom. Zaman je kušala žival vstati, pri čemer je drobovje vedno bolj ubajalo iz telesa. Usmiljen strel iz našega revolverja in ubogo kljuse se je naslonilo na svojega vodnika, ki je ležal, z obrazom navzdol, na cesti. Čurek krvi mu je curjal iz zatilnika in se preko rame izgubljal v cestnem prahu.

Skozi Pevmo gremo. Vse v razvalinah. Cerkevni stolp še stoji in od gradu so ostale štiri gole, ožgane stene. Na pokopališču so granate razrile grobove in vrge mlriče iz njih. Tam v vrhu drevesa tiči neka stvar. Ne ozri se tje, kaj — grozno! Je-li vstajenje, je-li sodnji dan? —

Po dveh serpentinah prihitimo na vrh ozkega hriba. Na sveti zemlji stojiš. Oslavje! Iz njegovih tal je vzklija najlepša in najlepše minenjejša lovorjeva mladika v vojni proti Italiji.

V ozadju — kakih 3000 korakov bo pač — se mogočno dviga vso okolico nadkrljujoča gora. Venča je trg Steverjan. Kjer stojiš, na Oslavju, v Gorici, na ravlini — vsepovsod se ti blišči nasproti belina njegovega cerkvenega stolpa. Steverjan imajo Italijani; tam imajo mnogo artilerije.

Od Steverjana se odcepi v obsežnem ovinku visok hrbet, ki se zapleta v najvišjo točko Podgora, potem drug, ki teče proti drugi strani in se veže s Sabotinom. Na pol poti med obeh je nekoliko nizki hrbet Oslavja. Po njegovem zgornjem delu vodi cesta od Al Ponte v Steverjan. V njegove

strani se zaježajo globoke grape s strmimi stenami. Levo moli iz stene prečni zapah, na katerem je stala nekoč oslavska cerkev. Vinske trte se ovijajo po terasah njegovih pobočij. Sedaj: cerkev razstreljena, hiše okrog porušene, in trte pohojene: ruševine, prah, mrlji: sivo in sivem.

Nad cerkvinim grebenom je topla naša postojanka, potem je zavrila na levo, se vila nekaj časa obcesti v Steverjan in se iztekala potem v pjumisko dolino.

Že v tretji soški bitki so prišli Italijani nekajkrat v naše jarke na Oslavju. Bili so vedno vrženi v run. V četrti soški bitki so osvojili cerkveni greben.

Kako se je to zgodilo? Kako se je moglo zgoditi?

Kdo ve! Tisti, ki so doživeli, niso preživeli. Italijanska artilerija je ubila celo posadko. Postojanka mrtvih je padla tedaj sovraničniku v roke.

Tudi z grebena cestnega hriba so nas potisnili dol na pobočje.

50 do 300 korakov od izgubljene postojanke smo se zakopali v nove jarke. Italijanska artilerija je trgala neprestano. Če je prenehala, je napadla infanterija. — Kljub temu smo vzdržali. Čete so se menjale vsak drugi dan. Nekaj mladih častnikov je ostalo kot stalno orientiranih neprestano v onem peklu pogube. Tehnični vodja teh del je bil majhen, svez domobranski stotnik, Dunajčan.

Čepico drzno postrani, v očeh radost, na ustneah smehljaj, palčica v desni — tako si ga videl noč in dan hoditi po Oslavju. — Ako je artilerija posebno hudo obstreljevala kako mesto, je šel tje, kaj, povsodi je imel svoje oči: tu je pokazal, kako treba popraviti postojanko, ondi je odredil, da se ojačijo ovire, dajal nasvete, kakor zgradiš stanišča. Vojaki so ga spoštovali, obožavali, ker se jim je vsega dal, bil vedno med njimi, ko je smrt najbolj grozila, ker ni ničesar zahteval od vojakov, česar ni sam storil.

Čast mu, malemu junaku na Oslavju!

Sedaj je bila nova postojanka dograjena. Čete so našle varstvo pred sovražno artilerijo, pehotni napadi so bili igraje odbiti, razen tega so bili ustvarjeni oni pogoji, ki bi naj omogočili ponovno osvojit stari postojank. Ze 14. januarja smo izvršili napad in nje 1.100 mož in pol stotine častnikov. Deset dni pozneje je bil veliki napad, s katerim smo trajno osvojili našo prejšnjo postojanko.

24. januarji je bil lep in jasen dopoldne. Sonce se je opoldne smejal s sinjega neba in zemlja je željno pila njegove tople žarke. Mir, skoraj nobenega strela. Nič ni znanilo volenega bližajočega se umiranja. Proti 2. uri so začeli grometi naši topovi: najprej počasi, obnavljaje. V glasno pokanje malih topov se je mešalo zamolklo rjovenje težkih.

Drobiljiva in mehka je že prst na Oslavju vsled premnoga kopanja sovražnika in prijatelja in vsled oranja granat. Kadar se zasedi v tla težak izstrelek, tedaj zleti v zrak črna pena meter visoko: v tleh se rišajo krogi in valovi, kakor bi vrgel težak kamen v morje. Končno ostane meter globok in širok lijak.

Gorje, ako "težka" udari v kritje. Tedaj leti po zraku sotorano platno, puške, človeška telesa se trgajo, mrevarijo.

Ob štirih popoldne je legla nad pokrajino debela, mlekaasta megla. Videlo se ni nič, le topovi so se slišali. Potem nenadoma pokanje pušk: naš signal k naskoku je začel skozi zrak: Ura! so vriskali naši naskakujoči vojaki.

Gosta, lepljiva megla. Topovi grme bolj iz dalje. Tu in tam infanterijski strel. Ne vidi se ni. Nič se ne ve. Minute so kakor ure.

Končno odrešilnega poročila: postojanke povsodi osvojene: tu 100, ondi 50 ujetnikov in že korakajo v tropah proti Gorici. V njihovih očeh še plapolala grozota zadnjih strahot.

Kakšen je bil bojni načrt?

Tako enostaven, kakor ga more zamisliti valem. Najprej se je razsekala naša artilerija italijanske postojanke; potem so prišli od vseh strani naši vojaki: streljali smelim naskokom zadnji odpor in podarili udajajočim se sovražnikom življenje ter jih hitro odvlekli kot ujetnike.

Vendar to še ničesar ne pojasni. Saj so imeli Italijani zapadno od Gorice in posebno pri Oslavju naravnost nezavestno postojanko. — Imajo veliko več čet, njihova artilerija je močnejša in pri Oslavju so imeli v rokah nadvlada-

joče višine. Mi smo stali že spodaj in se je zdelo, da že drčimo navzdol proti Gorici in dalje za njo. In Italijani so hrabri! Najprej smo jim vzeli 1.000 ujetnikov, čez deset dni smo storili isto na istem mestu in vrhu tega trajno osvojili njihove jarke.

Kako je bilo to mogoče?

Sedaj — pojasniti? Nemogoče. Lahko ni bilo. Mož, čegar valem je zasnoval one boje in čegar jeklena volja jih je uresničila, si je izvojeval nesmrtnost.

Sedaj so ti jarki, v katerih je domoval sovražnik cele tedne, našli. Kakšna nesnaga, kakšen nered, kakšna gnusoba v primeri z našimi! Razlika je bila taka, kakor je n. pr. med čednim severno-škotskim mestecem in zatohlim, v nesnagi plavajočim sicilijskim gnezdom. In šele sedaj po bojih! Kotli, skodele, jedila, torbe za kruh, tornistre, klobuki — vse to je ležala pohojeno med blatom, nesnago in mrlji. Tu moli iz zemlje krčevito stisnjena roka, ondi noga. To su zasuti, večina pa preplitko pokopani mrlji. Zares, lažje je bilo te jarke osvojiti, nego jih pripraviti za bivanje!

S Tirolskega.

Visoki sneženi hribi nas krog in krog obdajajo, in tudi v dolinah imamo še precej snega. Zadnje dneve je zapadel posebno na višinah letovišča Sterzing in na špihah gorskih velikanov, ki obdajajo ta krasni kraj, visok sneg. Železniški promet je bil močno oviran preko tega neskončnega hribovja, in na tisoče ljudi z lopatami v rokah je čistilo snežne zamete z železniških tračnic.

Pri tem naj omenim, da so sneg čistile večinoma ženske v moški obleki. To so vam fantje ta tirolska dekleta. Oblečena so bila v popolni fantovski obleki. Šepast moški klobuk na glavi, za klobukom šop evetlice, potem moški telovnik, jopo, hlače in — gamaše iz usnja. Lasje so skriti v klobuk. Od daleč smo mislili, da so moški in smo se čudili, da je še toliko mladih in krepih ljudi doma, med tem ko so pri nas le redki zdravi in mladi fantje doma ostali. Šele ko smo bližje prišli, smo opazili, da so to dekleta. — Kako se vse izpremenja! Vojska bo vse na glavo postavila!

Tirolska je lepa. Krasni romantični hribovski velikani se dvigujejo proti nebu. Strmine in pečine štrlijo kvisku koder gotovo še ni prestopila človeška noga.

Okolice boceanska pa je že bolj milejša. Podnebje ni tako mrzlo. V boceanski okolici se še dobijo avstrijski Italijani, ki prebivajo po južnem Tirolskem. Bocean sam na sebi je bolj nemško mesto. Zunanje lice pa popolnoma nemško. Napis na trgovinah samo nemški. Sicer pa že v Boceanu prebiva nekaj Italijanov. — Mesto Bocean-Giers je lepo. Kakor kaže železniški napis, se deli mesto v dva dela in sicer v Bocean, ki je pravo mesto in v predmestje Griers.

Tirolei so bradat možje, in tudi mlajši se večinoma ne brijejo. Vinoreja je tu na južnem Tirolskem močno razvita. Vinogradi se razprostirajo visoko naokoli, kar nese človeško oko. Obdelovanje letih pa je drugačno kakor pri nas. Tu zavzemajo prvo mesto veliki "latniki", ki so vsi z žicami prevlečeni. "Latniki" so 1 do 2 metra visoki, spredaj višji, zadaj nižji. Obdelovanje je res vzorno in lepo.

Glavni pridelek na južnem Tirolskem je vino, belo in črno. Črna vina so bolj šibka, med tem ko so bela tirolska vina izvrstna in se dajo meriti z našimi domačimi.

Tudi napredni so Tirolei. N. pr. zadrugištvo je še precej razvito. Skoraj v vsaki večji občini imajo zadrugo vinsko klet. Eno takih kletj sem si ogledal v občini Andrian. Reči moram, da je ta klet res nekaj posebnega. Moderna zgradba ima 5 metrov globoke vinske klete. Prostora je v tej kleti za 30 tisoč hektolitrov vina. Sodi velikani po 200 hektolitrov segajo od nastropja do nadstropja. Klet ima močno dvigalo, električno razsvetljavo in pumpanje (sesanje) vina, kakor tudi pretakanje in polnjenje se vrši z električno gonilno silo.

Premoženje te vinske zadruge presega par stotisoč kron. V njej so udeleženi vsi posestniki v občini razum dveh gostilničarjev. Zadrugo podpira poleg tega še vlada in dežela. — Občina An-

Jugoslovanska
Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota
Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:
Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Brad dock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:
Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:
MIKE ZUNICH, 421—7th St., Joliet, Ill.
PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POBOTNIKI:
FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:
JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, šte. 1, Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, šte. 2, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, šte. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljave, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika potrošnega odbora.

Na osebnih ali neuradnih pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

OSVOBOJENJE MIHE KOVAČA.

Prišli, ki so mu krili celi obraz so izginili.

Bolgarski Krvni Čaj se je izkazal kot izvrstno sredstvo za lepo zunanost.

Prišli, mezdilji in druge nečistosti človeškega telesa imajo svoj izvor v nečisti in ako hočemo, da bode naše lice čisto, moramo v prvi vrsti paziti, da bo naša kri v resnici čista. — pravi H. H. von Schlick, izvedovalec čudovito učinkovega Bolgarskega krvnega čaja.

Da učinkuje Bolgarski krvni čaj razven tega naravnost izvrstno pri vseh notranjih boleznih in kot čistilec krvi ter je kot kozmetično sredstvo brez primere, nam dokazuje pismo našega rojaka Mihaela Kovača, 28 River Street, Warren, Pa., v katerem se glasi:

— Naročil sem Bolgarski krvni čaj radi želodčne bolezni in slabega teka in odkar ga jemljem, je moj želodec v redu, ter se mi je vrnil in čim se popolnoma dobro. Mozolji, katerih je bilo preje moje lice vse polno in ki prihajajo kakor mislim jaz od pokvarjene krvi, so popolnoma izginili.

En velik zavoj Bolgarskega Krvnega Čaja, ki zadostuje za 5 mesecev, stane 1 dolar, na katerokoli mesto:

Marvel Products Company
9 Marvel Bldg.
PITTSBURGH, PA.

NAZNAČILO IN PRIPOROČILO.

Členim rojakom v državi ILLINOIS naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. FRANK MEH, kateri je pooblaščen pobirati naročnino na naš list, knjige in druge v našo stroko spadajoče posle ter izdajati pravovelnost potrdila, valde česar ga rojakom najtopleje priporočamo.
Upravištvo Glas Naroda.

POZOR!
Tempotom se priporočam rojakom, ki potrebujejo fino godbo na kromatič harmoniko. Obrnite se vselej na:
Vincent Sum,
Breezy Hill, Mulberry, Kansas.
(284—15)

Slovensko katoliško

podp. društvo

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Izborjeno dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI UREDNIKI:

Prisodnik: JOSEF PETERNEI, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAB, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUCHER, Box 835, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Poblaščenec: JOSIP ZALAB, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:

Dr. MARTIN IVKO, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Prisodnik: IGNAZ PODVARNIK, 4754 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIC, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Isler Ave., Cleveland, Ohio.

POROČNI ODBOR:

Prisodnik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kan.
I. poročnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kan.
II. poročnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Dawson Ave., E. F. D. 1, Grand Rapids, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Prisodnik: ANTON HOČVAR, E. F. D. No 2, Box 114, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Whit, Ill.

Dopis naj se pošilja I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 587, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

V rojstni vasi.

(Konec).

Iz globokega klana ob kapeli je šinila temna postava. Stražnik je skočil kvišku in nameril puško. "Stoj! Kdo je?"

"Rim in Turin!" je zvenel odgovor.

"Hojo, brate! Včerajšnje geslo — po polnoči že ne velja!" se je zasmejal ustaš.

"Ali to tu velja vsaki dan!" je kričnil Galgaro. Mahnil je z roko, in stražnik se je zvalil na tla.

Galgaro ga je odbesnil z nogo in se polastil njegove puške. Objavila se je nova postava, pak druga in druga, in v malem času se je zdelo, kot da bi celo brdo oživevalo. Nekoliko sto korakov dalje se je ozvalo rožljanje orožja, slab krič in temen pad telesa. Bila je to druga pobočna straža.

Na brdu se je pojavil poveljnik. — Kot bi se sama priroda bila zarotila proti ustašem, je prenehala dež, ki je doslej nalival. Veter je razgnal oblake, in mesec je zasvetil s polnim sijajem obe vasi.

Tiho so šli vojaki v treh tokih k dremajočima seloma. Nekateri so se krcili v senci dreves in loz drugi se metali na tla in lezli po kolenih naprej. Nikdo ni izpregovoril, nikdo ni glas dihal.

Nenkrat se je razlegel pok. — Ena notranjih straž je opazila sovratnika in ustrelila na poplah (alarm).

Častniki vojske so skočili kvišku, in v vseh stranah se je oglašila povelje "Naprej!"

Vojaki so se vzklonili, vzeli puške k boku in z glasnim "Hurra!" se gnali naprej. Iz vasi je zazvenel zmolečen šum. Ustaši, presenečeni in in oplašeni od upitja, ozivajočega se nenkrat od vseh strani, so se prebudili iz spanja. Niso niti vedeli, kaj se godi. Nekateri so bili opiti od vina, ki je lahko premoglo utrjuje in izstradalne želodce. Drugi so bili zaspani.

Bili so izmučeni od pohodov zadnjih dneh. Danes so se prvič smeli prepustiti brezskrbnemu počitku. Strahno to probujenje z bodlom na prsih.

Mnogi niso imeli niti toliko časa, da bi izlezli iz kletij. Poginili so tam, kjer so spali.

Nekateri so se stavili na odpor, a ko niso imeli vodstva, so metali orožje in bežali.

Ni bil to boj, bila je moritev.

Vojaki so bili razkačeni. Padali so utrjenosti, ko so bili dospeli do Sarke, in od tam so se morali po nočni nevihti odpraviti na pot, jedva da so bili orožje na hip odložili. Za toliko napor so hoteli imeti svoje povračilo.

In povračilo je bilo grozno. Tu in tam se je posrečilo kateremu vodji zbrati nekoliko mož k obrani. A vsi so zopet bežali po kratkem odporu pred zmagovalno vojsko.

Le Marana s svojo četo Milanec se je vrlo držal v osamelem dvorcu na samem koncu Selenia. Tja je prihajala za njim glavna sila vojske.

Tu id tam so begali posamezni spetke po tisti poti, koder so bi-

vojaki, pleneč hiše in iskaje sovratnikov.

V tej zmotnjava se je užgalo nekoliko poslopij. Proč vržena svetiljka, padša v slamo, strlel iz puške — to vse je zapaljevalo. V kratkem času je stala cela vas v enem plamenu. Nikdo ni gasil, nikdo ni bil ven. Vsečasi so bežali iz gorečih hiš, boječ se bolj za življenje nego za svoje imetje.

Plamenj so švigali kvišku, razsvetljujoč temno noč. Z vseh strani se je oglašal krič, plač in klete, in to v se je mešal pok strelov. Na zadnjem koncu vasi so nadaljevali krvavo delo.

Galgaro se je plazil neopazovan okoli gorečih poslopij. Po prvih pokih se mu je posrečilo izginiti. Nikdo se že zanj ni brigal, izvršil je bil svojo nalogo. In zdej je iskal plačilo, šel je po osvetlo.

Vrgel je proč puško; okrvavljena roka je stiskala nekaj kakor zvitega gada. Bila je vrv, s katero so mu bili zvezali roki.

Ni čutil žali nad gorečim selom, ki je bilo njegova domaćija. Korakal je okoli rojstne hišice, ne da bi se ozrl na njo. Ni mislil na nič nego na svoje masčevanje. Vrgel je nalezljiv. Videl je, kako drugi ubijajo, in začutil je blazno hrepenenje, da bi tudi ubijal. Ob pokanju pušek, trobljenju in svitu gorečih poslopij se vzbudi v človeku želja, da bi moril.

Galgaro se je razčlenil gnil kvišku Petrusija. Bila je že v plamenu. Ni našel nikoga. Kričal je, klicaj: "Lucia Petrusi — Giovanni Petrusi!"

Nikdo ni odgovoril. — Bila sta proci! Rešila sta se. Ni se torej mogel masčevati. Žrtvoval je svoji oveti rojake — rojstvo vas in svojo družino. Zdej stropav se je spomnil na svoj dom. Bil je tam stari oče, mati in dva brata. Kaj se je zgodilo z njimi?

Hitel je nazaj. Preskočil je nizek plot in bil v dvorcu. Sviti z okolaj hiš mu je obsijal žalosten prikaz.

Na tleh je ležal starec z razkoljeno glavo. Poznal ga je — bil je njegov oče. Bal se je pogleda tega arliča. Hitel je v hišo. Na pragu je ležala žena — njegova mati. — Galgaro se je stresel.

Ni bila se mrtva. — Ječala je še.

Sklonil se je k nji, hotel jo je vzdigniti. Odprla je oči. Ni poznala svojega sina, videla je le divjo, razmršeno glavo.

"Morilec, morilec!" je zaupila — in težko padla na tla. Bila je mrtva. —

Galgaro se je ustrašil! — Bil je morilec — in vse to, kar je tu videl, je bilo njegovo delo. Črno njegovo dejanje se mu je pojavilo v vsi svoji nagoti. Ustrašil se je samega sebe. Razširil je roki ter, kakor bi ga vzkliki psi ščevali, bežal proč.

Zorilo se je. Ustaši so bili zapojeni, vasi, k jim je služila v zatočišče, je razpadla v pepel. Dele je bilo dokončano, vnanji red na čas obnovljen.

Vojaki so se vračali s krvavo ek-

spetke po tisti poti, koder so bi-

li prišli. Niso zasledovali ubežnih ustašev v gore. Vedli so nekaj malo ujetnikov in med temi nekoliko avstrijskih begunov.

Korakali so žalostno. Po prvih trenutkih opojenja se spominja i zmagalec z bolesto na premagane. Misel na opotečnost bojne sreče sili k premišljevanju in kati radost. Ujetniki so šli povešenih glav; niso vedeli, kaj jih čaka.

Žalostni spreved je došel do tja, kjer se ob kapelici cesta nagne v klanec.

Na visokem drevesu ob kapelici se je gugala temna postava. Pod kapelo je ležal ustaš. Spodaj umorjeni, zgoraj njegov morilec. Nad drevsom so letali vrani.

Zapovedujoči častnik se je ustavil, bobni so umolkli. Častnik je stopil bliže, da bi spoznal obešenca.

"To je on", je rekel zadovoljno. Spoznal je Galgara.

V vrstah ustašev in vojakov se je oglašilo mrmranje. Poznali so izdajico.

"Mi ga nismo obesili", so pravili vojaki. "To ni naše delo", so odgovarjali ujetniki.

"Glejte, ta vas je izdal!" je rekel častnik, obrnivši se k ustašem in pokazal s sabljo na obešenca. "In vzel je za to plačilo Judežev!"

"Naprej!" — Bobni so zaropotali, vojska je stopila.

"Evviva l' Italia!" je zazvenelo iz vrst ustaških.

Častnik se je zamračil, toda rekel ni nič. Premišljal je o večnem plačilu.

Učiteljica Marija.

Spisal Josip Verhujak.

Na samotnem kraju je stala levinska šola; obdana je bila na eni strani od mladih snrek na drugi pa se je razprostiral velik in pust travnik dol do jezera. Bilo je že proti večeru zadnjega dneva meseca listopada, ko je prišla učiteljica Marija od pogreba svoje matere.

Njena mati je bila dnimarica in tudi njen je davno rajni oče je bil dninar in ona — prvi in zadnji otrok prijetnih staršev — je bila že dalje nego devet let učiteljica na levinski šoli.

Ko je bila Marija pred enim tednom izvedela, da je mati nevarno zbolela, je takoj pohitela domov in bila pri nji do zadnje ure. Mati je bila ves čas pri zavesti in nekaj ur pred smrtjo — ko je čutila, da jame ugašati življenje — se je jela poslavljati od svojega otroka. Marija je pokleknila na tla in prosila mater odpustčenja za vse, kar ji je žalega storila v življenju. In vzdignila se je koščena roka materina, počasi in tresoč, in naredila zadnje znamenje svetega križa na čisto čelo svoje Marije.

In danes je prišla od pogreba nazaj. Dolgo je večer je že slonela pri oknu in topo zrla v jesenski svet ter mislila na svojo mater. Zadnjikrat je gledala danes obraz, ki se ji je vedno tako poln dobrote in ljubezni nasmeheval; zaprelo se za večno blede ustne in so utihle, ki so mogle tako vroče in iskreno moliti, da bi bila srečna njena Marija; prej tako topli roki, ki sta se trudili in delali, kakor dolgo sta mogli, ki sta le počivali, da sta vzeli rožmarinec med prste, sta sedaj mrtvi in mrzli. Da, rečna si bila, mati, vse dni svojega življenja, rečna in ubožna, in vendar je bilo tvoje življenje lepo! Lepše ga nisi mogla živeti, kajti bila si skromna, ponižna in poštena, polna ljubezni in polna odpustčenja in dobra, o Bog, tako dobra...

Tako je preživela Marija v duhu še enkrat priprosto in sveto življenje svoje matere. In zgodilo se je, da se je spomnila tedaj najgršega čina svojega življenja: ko je zatajila mater pred svetom. Nekega junjskega dneva je bilo — že pred leti — ko je čakala s svojo tovarišico na poštni vlak. Tovarišičina mati bi imela priti, bogatega trgovca žena. Vlak so ustavi, bogata gospa izstopi in gosposični ji gresta naproti. Ali je bil sinčaj ali ne, a iz okna tretjega razreda je pogledala tedaj tudi Marijina mati, ki se je vozila v Celovec. Žena je bila takoj opazila svojega otroka, in tudi Marija se je ozrla za trenutek tja in je videla, kako se ji mati dobrotno nasmeheva. A vse to le en trenutek, bliskoma je odvrnila pogled v drugo smer in gledala tja tako dolgo, da ni zdrčal vlak naprej in z njim dobrotno se smehljajoči obraz materin...

Marija, reci, zakaj si to storila? Marija, rekaj! Ali zato, da bi tvo-

ja tovarišica in njena nalispana mati ne opazili, kako ubožno oblečena da je tvoja mati, da bi ne videli, kako čisti in nedolžen je njen obraz, kako mil in sladak njen pogled —?

Učiteljica Marija je na glas ihtela; a čule so samo sive stene njene sobe, čul jo je kvečjemu se jesenski večer pred oknom, a stari in dobrohotni obraz materin se ji ne bode nikdar več nasmeheval. Marija, ali čuješ, nikdar več...

Vojne zvijače.

V sedanji vojni smo imeli priliko občudovati raznovrstne zvijače v vojni taktiki; kolikokrat je odločilno vplivala na izid in uspeh pri posameznih podjetjih upravljaj vojna pretkanost, ki je sovratnika ali premotila, ali zavedla na napadno sled, ali pa odvrnila njegovo pozornost od najvažnejše točke. — Ruske oblegovalce Przemysla so strašili še celo s svetimi podobami. V neki decembrski noči so Avstriji pred utrdkami skrivaj postavili velikansk transparent (prozorna papirnata slika, ki se v ozadju razsvetli, da postane vidna), na katerem je bila naslikana v pravoslavnem slogu Mati božja z Jezusčekom. Ko se je bližal ruski naskok, so razsvetlili transparent z žarometom. Čudodelna prizor Przemysla Mati božja je bila znana Rusom že iz mirnih časov, in lahko si je predstavljati strah preprostih ruskih vojakov, ko se jim je kar nenkrat ponosno prikazala. Vest o tem dogodku, ki ga niso znali razložiti, se je nesla dalje in dalje. Iz zaseženih vojaških pisem so Avstriji izvedeli, kako silno je ta prikazen vplivala na pobožne, preproste ruske vojake. Več mesecev pozneje je neki ruski vojak trepetaje od groze pripovedoval v Rzeszowu o "močni Materi božji", ki varuje Przemysl in je zapovedala ruskim naskakajočim silam, naj se ustavijo.

Prestolonaslednik častni doktor obeh praških univerz.

Z Dunaja poročajo: Cesar je dovolil, da imenjeta češka in nemška univerza v Pragi na Češkem prestolonaslednika nadvojvodo Karla Franca Jožefa za častnega doktorja.

Požar na parniku.

Na angleškem parniku "Potomac", ki je sedaj v newyorškem pristanšču, je izbruhnil požar in uničil za \$30,000 blaga. — Oblasti so pričele s preiskavo.

Umrli je

v Zadru trgovca Jovo Baljaka, brat dalmatinskega državnega poslanca dr. Dušana Baljaka.

PEVSKA DRUŠTVA,

prijatelji slovenske narodne pesmi POZOR!

Vsem onim, ki so naročili ali vprašali za narodne pesmi, naznanjam, da je nova izdaja narodnih pesni v delu in da razpošljem pesmarice, čim bodo gotove. Onim pa, ki bi tudi hoteli imeti krasne pesmi, a jih še niso naročili, svetujem, da se požurijo z naročilom, ker tudi ta zaloga bo pošlja v najkrajšem času kot sta pošli prvi dve.

Na željo mnogih izide tudi II. izdaja: "Zbirka možkih mednarodnih zborov (četverpesevov), ki vsebuje sledeče odlikovane pesmi: 1. "Ko ponosen orel pesem dviga se"; 2. "To je gospodov dan"; 3. "Svoboda: Glej, zdaj ori klie po zemlji: Bratje smo enaki vsi!"; 4. "Pomladna pesem"; 5. "Hišica očetova: Tam ob potoku za vasio — domov, domov sreče me žene"; 6. "Samotarjeva nočna pesem"; 7. "Vražji bas" (drugi bas juna, vodilno arijo); 8. "Draga, lahko noč"; 9. "Stara nizozemska pesem"; 10. "Deklica in metulj" (ki je ustea deve — za rožice imel); 11. "Večerna"; 12. "O plavoski devi"; 13. "Slovo junakovo, z refrainom: O domovina ljubljena, naj Bog naš te živi!"; 14. "Lovecovo slovo"; 15. "My old Kentucky home"; 16. "Solza — solza ne zabij ti nikdar, ki tekla so zame"; 17. "Kapelica tiha"; 18. "Zdravica: Komu naj prvo čast v čast zdaj pijem v slast?"; 19. "Cena tej pesmarici je \$2.00. Društva, ki ne morejo naročiti pesmarice za cel zbor, lahko naročijo eno ali dve. Prepis posameznih glasov jim preskrbi njih pevovalj. Vsekakor pa bi svetoval vsakemu, ki ve eniti krasno pesem, da se z naročilom požuri! Pripomniti moram še, da je to zadnja izdaja, ker se s tem vsled pomanjkanja časa poslej ne bom več ukvarjal.

S prvim, pozdravom Ivan M. Adamič, 1336 Lincoln Pl., Brooklyn, N. Y.

Nihče neče

\$1000.00 nagrade.

Torej druga ponudba!

VSAK POSAMEZEN DOBI PROSTO VONŽJO IN VSE STROŠKE POVRNjene ZA OGLEDATI NAŠE KRAJE, ČE NE DOBI RAZMER NATANKO KAKOR JE ZDOLJ OGLAŠENO.

1. Vsakdo, ki ve za lepšo deželo, boljšo zemljo in večje splošne pridelke in da se kupi zemljo za isti denar ali ceneje, kot tukaj.
2. Vsakdo, ki mi pokaže čisto zemljo v ravnini, da se dobi aker v najem ceneje kot \$4.00. V kolikor je meni znano se niti za ta denar ne dobi.
3. Vsakdo, ki mi pokaže sigurno podjetje ali banko v Ameriki, ki plača več vlagateljem, kakor pa naša čista zemlja v ravnini.
4. Vsakdo, ki mi pokaže v Ameriki kraj, kjer raste vinska trta bolje kot pa tukaj.
5. Vsakemu kupcu zemlje z gozdom v ravnini, ki se obveže isto izčistiti, plačam vožnje stroške, ne glede kje in od koga kupi zemljo.

NAŠ NAMEN JE: GOZDOVE IN MLAKE IZTREBITI IN NAREDITI TRATNIKE IN POLJA. PO SVOJI SLABI MOČI BOM PRIPOMOGEL, DA SE NAPRAVI DEŽELA MEDU IN MLEKA.

Rojaki, ki imate denar, k vam se obrnem, naložite ga v naši ravnini. Zemlja vam bode izvrstno poplačala vaš kapital. S tem ne menim kupiti gozd in ga držati, to ne koristi deželi niti kupcu. Zemlja se mora takoj čistiti. Tukaj so polja, ki so plačala toliko najemnine za aker, za kolikor ti jaz prodam aker v gozdu.

MARSKDO SE BO ČUDIL, DA SE RAVNO SLOVENCEM PONUDI TAKA PRILOŽNOST.

NATO IZJAVLJAM, DA SE NUDI VSEM LJUDEM, KER V SPLOŠNEM PRIMANJKUJE KAPITALA ZA UREDITI DEŽELO IN JO POSTAVITI V PRVO VRSTO KAMOR SPADA.

Tu je na milijone akrov gozda, ki čaka čiščenja, da se napravi polje, ki ga ni boljšega na svetu. O tem se lahko sam prepričaš pri čisti zemlji. Slovencem jaz ne bom razlagal, kaj raste tukaj, pridi in oglej si zemljo in se boš sam rašel. Jaz ne ponujam nekaj zastonj, temveč dežela sama te vabi, da naložiš denar tukaj. Zato boš bogato poplačan. Garantiram pač vsakemu, da bo naša zemlja v ravnini za poljedelstvo najdražja, ko bo enkrat vsa čista. Kajti pridelala se vsega tolik ona aker, kakor kjerkoli drugje. Podnebje je dobro in milo, voda izvrstna in dežela bo bolj zdrava kot kjerkoli, ko bo vsa čista.

Imam nekaj kosov v gozdu, ki jih čistim, in garantiram večje letne obresti, kakor v vsaki banki. Obenem bo p asvet za polovico do dvakrat toliko vreden.

KOMUR ENAKA PODJETJA NE UGAJAJO, ONEMU NI MOGOČE VEČ SVETOVATI. PRIDI V MISSOURI, OGEJ SI ZEMLJO IN NIHČE TE NE BO SILIL, AKO NE BOŠ GOTOV, DA BO TVOJ DENAR NAJBOLJE ULOŽEN.

Ne hodi k meni, niti kakemu drugemu agentu zemlje. Idi torej naravnost k kmetom in prepričaj se boš, kakšna je naša dežela.

Vsak posamezen dolar se krvavo rabi za razvitje in čiščenje. Naloži ga in najbolje se bo obrestoval.

FRANK GRAM, Naylor, Mo.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Smrtna kosa. Umrli je v Novem mestu 23. sušca občestvočanin in dobro znan bivši gostilničar "pri Čebelarju" Ivan Jakše, star 61 let, po daljšem bolehanju. — Umrli je v Jابلanu, župnija Mirna peč, po dolgi mučni bolezni posestnik Ursula Tomazič, roj. Rožel. Zapustila je več nedoraslih otrok in moža, ki zelo žalujejo po dobri materi.

Nesreče. Alojzij Omahen, posestnikov sin v Stranjah pri Sent Vidu, se je ponesrečil pri slamo-reznici. Gepelj ga je zgrabil za obleko in ko se je hotel iztrgati, ga je prijelo že za levo roko, mu odtrgalo prste in zmokalo dlan. Jožef Grum, učence ljudske šole iz Trebeže vasi pri Žužemberku, si je zlomil desno roko v podlehju. — Ciril Flajs, posestnikov sin na Vadahu pri Mokronogu, je prišel pod voz in si zlomil desno nogo v golenu. — Ponesrečeni se zdravijo v kandijski bolnišnici.

Hudobija. V pozni uri se je izprehajal pod milim nebom Jožef Mrvar, čevljarški pomočnik v Novem mestu. Nekemu neznanu pa to ni bilo po volji. Vrgel je kamen proti njemu in ga zadel s tako silo v desno koleno, da se mora Mrvar zdraviti v bolnišnici.

Odpoklican je bil na novo službovanje ka deželnemu odboru v Ljubljano V. Rohman, ravnatelj kmetijske šole na Grmu, ki pa še obdrži tudi nadalje glavno vodstvo tega za vso deželo velekoristnega zavoda. Velike so njegove zasluge pri gospodarskem napredku Dolenjske, kar zna ceniti tudi deželni odbor.

Modra galica in žveplova moka. Kmetijska podružnica v Novem mestu je že dobila del modre galice, ki je državna in ki se bo oddajala naročnikom po 3 K 30 v za 100 kg. Oddajala se bo potom zastavstev in župnij. Vsak naročnik ima dobiti le po 11 in pol kg na oralo vinogradi ali pa po 2 K na 1000 trt. Galica se bo oddajala v dveh potih, ker je tudi podružnica ni toliko prejela, da bi zamo-gla vso hkrati oddati. Za novo-meško podružnico prevzamejo na-drobno razdelitev galice: župan-stva Prečna, St. Peter, Bela cer-kev, Brusnice, Gor. Orhovec in župnije Stopiče, Podgrad in Vav-tavas. Za Novo mesto in Šmihel-Stopiče prevzame podrobno raz-delitev kmetijska podružnica. Ob- enem z galico se ima oddajati tu-di galun. — Kmetijskemu mini- strstvu se je vendarle posrečilo dobiti nekaj žveplove moke, ki se rabi za žveplanje trt proti trtni plesnobi. Te državne žveplove moke pride na Kranjsko tri vago-ne. Žveplo moka razdeli dežel- ni odbor kranjski potom župan- stev. Na podlagi došlih skupnih naročil bo deželni odbor določil, koliko te moke bo vsak naročnik dobil, in si pridržal pravico naro- čila primerno skrajšati, ker zaloga bržkone ne bo zadostna. Žveplo- va moka se bo oddajala na mestu razdelitve po 1.20 K za 1 kg in de- želni odbor plača vse stroške za prevažanje in razdeljevanje. V krajih, kjer zanesljivo deluje ka- kva kmetijska organizacija, sme županstvo izjemno zbiranje naro- čil in razdelitev naj prepuštili.

Tatvine. V Hrušici, župnija Stopiče, so 21. sušca tatovi po- kradli na št. 1, 6, 10 in 11 mnogo mesa in obleke. V znamenje, da so pobožni, so vzeli seboj tudi mo- litveniko in rožne vence. Po opan- kih so se poznale sledi po njivah, pod nekim drevesom so se krep- čali, kjer se je našel kos klobase in soli. Odsli so proti Gorjancem.

ŠTAJERSKO.

Vojaške vesti. Iz župnije Sveti Andraž v Slov. gor. je odšlo k vo- jakom okoli 130 mladeničev in približno 100 moč. Nad 15 jih je že padlo na bojiščih, mnogo je ujetih, o nekaterih se pa ničesar ne ve. — Iz ruskega ujetništva se je oglasil po preteku 10 mesecev Henrik Kmetič, doma od Sv. Ane na Krembergu. Biva v jekateri- noslavski guberniji in se mu, ka- kor piše, dobro godi. Njegov brat Jožef pa je padel na bojišču. — Pod Veliko kape pri Ribnici na Pohorju dela okoli 70 Italijanov- internirancev drva in oglje. Na pepelnico v jutro je enega na po- tu nagla smrt zadela. Pravijo, da vsled pijače.

Na bojišče sta hotela. V Spod- njem Dravogradu so prijeli dva dekleta v starosti 11 in 13 let z ime- nom Weghuber iz Šerl. Pri sobi ništa imela nobene listine in sta se nameravala podati na italijan- sko bojišče. Dekleta, ki sta brez staršev, je oddal nekakšni Schul-

verein v odgojo posestnici Ceciliji Leski v Čmureku. Dekleta sta pri- znanla, da sta ukradla imenovani posestnici svoto 120 K, katero sta pa že večinoma zapravila.

Smrtna kosa. Št. Lenart v Slov. gor. Dne 4. sušca smo spremili k zadnjemu počitku občestvočana- nega Janeza Kurnik. Rajni, 83- letni starček, Radokega veteran, se je rodil leta 1833. pri Mariji Srečni na Velki. Že v nežnih letih mu je godba bila njegovo naj- večje veselje. Udeležil se je vojne leta 1859. in je bil tudi pri odlo- čilni bitki pri Solferino nazvoč. Leta 1862. je postal skrben gos-odar, zvest mož svoje žene ter pra- vi oče svojim peterim otrokom. Rajni je sodeloval pri približno 50 primicijah. — Sv. Ana Krember- gu. Dne 4. sušca smo spremljali k zadnjemu počitku 84 let starega fanta Janeza Polič, podomače Cegnarja. Rajni je bil dolga leta cerkveni ključar in velik dobrot- nik ubogih. Dolgotrajna bolezen mu je slednjič pretrgala nit mu- kopolnega življenja. Dne 14. suš- ca smo zagrebli v hladno grob do- brosrčno mater, 49 let staro Anto- nijo Gistler, posestnico iz Ledine- ka. Bila je v nedeljo 12. sušca pri- rani službi božji, na potu domov pa jo okoli 300 korakov od doma- če hiše zadene kap in ugasnila je njena luč zemeljskega življenja. — Jarenina. Dne 11. sušca smo spre- mili k večnemu počitku gđ. Te- rezijo Herič. Dolgotrajna bolezen, kostna jetika, ji je pretrgala nit življenja. — Sv. Marko nize Ptu- ja. Več dni zaporedoma so zvono- vi naznanjali smrt faranov. In čudno je, da ima dosedaj med šes- timi občinami v župniji markov- ska občina nad polovico vseh v župniji umrlih. Slovo je vedno za- lostno, posebno pa, če se otroci poslavljajo od matere. Pokopali smo tudi dve dobri in skrbni ma- teri. Prvo, Marjeto Horvat, pod- mače Videčev; bila je v najple- ših letih, pa zraven bolni ni ji je žalost za sinom Michaelom, o ka- terem že leto dni ni nič več slišala, gotovo pospešila smrt. A še hujša izguba je zadela Balazševko hišo v Novi vasi. Izgubila je namreč tudi gospodinj, Marijo Kuvovec, rojeno Čeh. Po oni žalujejo odras- čeni otroci, ki še imajo vsaj oče- ta, po tej jočejo štiri nedoraščene sirote, kot po dobri materi, katero smo spremlili k večnemu počitku na pepelnico sredo, in ti so vrh tega še brez očeta; ta je namreč padel že lansko leto meseca listo- pada na italijanskem bojišču. Ka- ko kruta si vendar vojna, ki po- vzroča toliko skritega gorja! — Sv. Lenart nad Laškim. Spremlili smo k večnemu počitku 59letno mater našega župana in cerkvene- ga ključarja Antona Jančič. Ceh- lih 23 let je bila priklenjena na bolniško postelj in skoraj ves ta čas se njena noga ni dotaknila tal. Pa vso svojo bolezen je prenašala z Jobovo potrpežljivostjo. Dva- sina rajne se žalobno nista mogla udeležiti pogreba svoje matere, ker se nahajata na bojišču. — Koprivnica. Dne 7. sušca smo po- božili k večnemu počitku pridno in skrbno gospodinj, posestnico Marijo Zemljak, katera je šele v 56. letu svoje starosti umrla na pljučnici. Zapustila je bolnega moža in osem otrok, od katerih so 3 sinovi na bojišču. — Planina. Umrli je dne 14. sušca Jožef Pin- tar, gostilničar in mesar. V njego- vih prostorih so se vsrli lepi in včasih tudi burni shodi Kmečke Zveze.

Smrtna nesreča. Sv. Miklavž pri Ormožu. Dne 16. sušca se je zgodila velika nesreča. Proti 2. uri popoldne gre sestra župnika Jožefa Meško na njivo. Ob potu je stal napol prebit hrast. Ko pri- de mimo, ga veter podere, pade nanjo in jo tako hudo rani, da je bila na mestu mrtva.

Potres. Iz Ribnice na Pohorju poročajo: Dne 12. sušca ob pol 5. zjutraj smo občutili precej močan potres, in sicer od jugovzhoda proti severovzhodu. **Leginil** je iz Makol se poroča: Dne 24. svečana je izginil pri nas Jožef Fric, vdovec-posestnik v tu- kajšnji občini Dešno. Minilo je že par tednov, pa še ni od nikoder nobenega sleda za njim. Zvečer imenovanega dne je bil v veseli prijateljski družbi še izredno do- bre volje. Pa še tisto noč se je ne- kam izgubil, da nihče ne ve kam in kako. Nesreča? Zločinstvo? Vse mogoče se ugiha.

Pomanjkanje. V Oplotnici je po odloku okrajnega glavarstva ko- njiškega skrb za potrebno moko štirih župnij: Čadrema, Prihove, Sv. Eufimije in Kobilja Mh. iz- ročen nekakšni Jonko, a od dneva do dneva že več tednov se slišijo pritožbe, da moka ni dobila; mno- gi kočarji vsled tega trpijo po- manjkanje. Več ur daleč prihaja- jo in se za drag denar zaželenega živeža ne dobio.

Razveljavljen razglas. Namest- ništvo razglašalo: Z ozirom na se- danje stanje kuge-slinovke v okra- ju Celje razveljavi namestništvo razglas z dne 13. listopada 1915, s katerim so se proglasili sodnj- ski okraji Celje in Vransko poli- tičnega okraja Celje, kakor tudi okoliš mesta Celje kot okuženo ozemlje. S tem pa se ne spre- majo ukretnosti policijske okrajne oblasti v svrhu zavarovanja še ob- stoječih okuženih krajev. Določbe razglasov, zadevajoč ukretnosti v svrhu odvratanja in pokončanja kuge-slinovke, pa ostanejo v ve- ljavi.

Poročila sta se v Sv. Andražu v Slov. gor. vzgleden mladenič Janez Nedeljkovi in vzorna mlade- nka Ana Kvar. **60letnica.** Dne 23. svečana je Josip Lenarčič v kapeli sv. Jožefa na domačem posestvu v Josip- dolu pri Ribnici na Pohorju slavil na tistem svojo 60letnico.

KOROŠKO.

Prestolonaslednik v Beljaku. Nadvojvoda Karol Frane Jožef je dne 15. sušca s svojim obiskom počastil mesto Beljak. Prestolona- slednik je s posebnim dvornim vlakom ob pol 4. popoldne dospel na glavni kolodvor v Beljaku in je bil tam od vojaških zastopni- kov, zastopnikov civilnih oblasti in odposlancev koroškega prebi- valstva najspoštivljeje in veselo pozdravljen. Nadvojvoda se je z vsemi predstavljenci mu osebni- mi dalje časa pogovarjal in je po- vpraševal po razmerah v Beljaku.

Celovski župan zaprisežen. Dne 21. sušca je deželni predsednik grof Lodron-Lateranov v sejni sobi občinskega sveta ob navzočnosti številnih povabljenih gostov za- prisegel novega celovskega župa- na barona pl. Wetzlarja. Deželni predsednik je imel na župana na- govor, v katerem je poudarjal glavno delo, ki čaka mestno ob- čino v vojnem času, aprotivacija in najstrožja uredba policijskih zadev. Finance se bodo morale po- zneje urediti, ko nastopijo zopet mirni časi. Za divizo je priporo- čal županu odkritost in po- štenost. Župan se je v svojem go- voru zahvalil za cesarjevo potrpe- nje in nato omenjal vse mogoče. Svest si je odgovornosti, ki jo prevzame z župansko častjo, prosi deželnega predsednika za naklo- njenost, upa tudi na pomoč raznih čimteljev, se zahvaljuje vojakom, ki na vseh bojiščih zmagovalno branijo meje, in mnogim ženskam, ki se žrtvujejo ljubavi do "bliž- njega, hvaležno se spominja po- slanec Doberniga, koroške hranil- nice, zagotavlja uradništvo svoje naklonjenosti. V času, ko se vsi narodi brez izjeme hrabro borijo ramo ob ramo za obrambo skupne domovine, ko so v ta namen odlo- žile vse politične sporne zadeve in so vse njihove misli združene le v enem cilju: zmagati! je novi žu- pan celovski v svojem govoru pro- glasil to-le: "Svest sem si, da bo ves občinski svet izključno nem- ske (!) prestolnice enako meni vedno vzvišeno držal zastavo nemštva. Nemški značaj mesta stoji trdno in vsak poizkus napa- da nanj bo vedno najodločnejše zavrnjen. Deželna prestolnica mo- ra smatrati za svojo dolžnost dru- gim občinam po deželi služiti za vzgled, ona mora v jhuhi napred- ka in svobode marljivo in natanč- no delovati." Župan je poudarjal potrebo varnega gospodarstva, dobre aprovizacije mesta ter iz- premembe občinskega reda, raz- širjenjje volilne dobe na šest let in volilnega reda na 4. volilni razred.

PRIMORSKO.

Uradno poročilo o potresu. V občini Grižana je porušeni 110 hiš, poškodovanih 120; škodo 750 tisoč kron. V kraju Brilbir je po- rušeni 12 hiš, veliko poslopj je poškodovanih. V Senju je poško- dovan konvikt. **Hadodelec.** Iz Cerkljega, 18. sušca. Pred enim tednom, s sobo- te na nedeljo menda med 4. in 5. uro zjutraj, je gorelo v Labinjah pri Cerkljem. In sicer je prišlo goreti na hlevu pri kmetu Sovr- čent. Ko so zapazili ogenj, je bilo prepozno. Živine niso mogli več rešiti. Zgorelo je, eni pravijo, da osem, drugi devet goved. Pri sosedu Moku so rešili živino. Pri obeh hišah se je posrečilo rešiti vsaj deloma, dasi ognja niso mogli ustaviti. Huda nesreča, ki jih je zadel v tem že itak trdem času. Prvo vprašanje po takih nesrečah pride vedno: Kdo je začel? Čim je lotil na nekoga domaćina, ta-

prijubljenega, šantavega člove- ka nizke postave, ki mu pravijo vulgo Jurežev iz Labinj. Ta je hotel menda malo preje ukrasti pšenico pri hiši, katere hlev je pričel prvi goreti. A gospodinja ga je zalotila in on ji je požugal, da je tudi ona ne bo jedla. Sum je bil tedaj upravičen. Toda ime- novani človek je bil malokdaj do- na, tako tudi sedaj ne. Zalotila pa sta ga dva, ki sta šla po seno v neki bolj oddaljeni senik, pa se seveda nista upala do njega. Prvi se je podal naglo na orožništvo, drugi pa je stražil v bližini. Da bi za slučaj hudodelčevega bega ve- del, kam je šel. Naenkrat pa je počil v seniku strel. Ta, ki je stra- žil, je mislil, da je namenjen nje- mu, zato se je prestrašen odstrani- l, a ne toliko, da bi senik izgu- bil iz vida. Naenkrat pa je počil v seniku drugi strel. Hudode- lec se je namreč streljal sam, svest si svoje krivde in pogube. Drugi strel iz lovske puške mu je menda šel v čelo in spravilo so ga komaj k zavesti. Pripeljali so ga v zapore v Cerkljo. Krivdo poži- ga je priznal. Pri njem so našli lovske puške — bil je lovec — in še mnogo nabojev ter en revolver. In v njegovi sobi menda mnogo strupa za zastrupljanje ljudi. Pozornost vseh pa se je obrnila na neko drugo točko. Še ni popolno- ma izven strahni vtis, ki ga je napravila na ljudi strašna smrt družine Biček v Rahah in jasno je, da je sun naglo padel na tega človeka. Govori se tudi, da je pri- nesel malo preje urarju v popra- vo uro, kateri pa jo je spoznal za Bičkovo. Eni so dejali, da je kriv- do že priznal, a drugi, da ni res.

POZOR! Za ure, verižice, prstane ter raznovrstno zlatnino in srebrnino obrnite se name. Prodajam tudi Columbia grafofone in slovenske ter drugorazlične plošče. Pišite po- cenik!

Rev. Benignus Snoj, 21 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y. (27-4 2x v t)

POZOR! Za ure, verižice, prstane ter raznovrstno zlatnino in srebrnino obrnite se name. Prodajam tudi Columbia grafofone in slovenske ter drugorazlične plošče. Pišite po- cenik!

ANTON J. TERBOVEC, P. O. Box 1, Cicero, Ill.

Važno za priseljence! Državni delavski department Zdrženih držav je odprl svoj urad na 240 E. 79. St., med 2. in 3. Ave. v New Yorku. Urad je odprt vsak dan od osmih dopol- dne do osmih zvečer, ob nedeljah in praznikih pa od desete ure do- polдне pa do opoldne.

Namen tega urada je, nuditi naseljenecem nasvet, pouk in po- moč, in sicer vse brezplačno. Ta urad je obenem tudi posre- dovalnica za delo in deluje spo- razumno in v zvezi z delavskim departmentom Zdrženih držav. Za storjene usluge ni treba pla- čevati nikakih pristojbin. Pišite ali pa pridite osebno! (1x v t)

Nemci potopili angleški podmorski čoln.

Berlin, Nemčija, 27. aprila. — Nemška admiraliteta je danes na- znanila, da je nek oddelek nemške mornarice potopil angleški pod- morski čoln "E 22". Naznanja se tudi, da je bila tor- pedirana angleška križarka "Are- thusa".

Prof. Pupin tožen. Proti Michaelu Pupinu na "Co- lubia" univerzi, ki je obenem tu- di srbski konzul, je Jurij Kova- čević, član srbskega društva "Slo- ga", vložil pri newyorškem sodi- šču tožbo radi nekih denarnih za- dev.

Kje je ANTON RUS, podomače Šmetov iz Travnika pri Loškem potoku? Za njegov naslov bi ra- da izvedela njegova svakinja, sestra njegove žene Antonija Lustiek, ker mu imam poročati nekaj važnega iz starega kraja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi naznani, ali naj se pa sam oglašim. — Antonia Lustiek, Box 54, Bonifas, Mich. (29-4-25)

POZOR! Rojaki v Indianapolis, Ind., in okolici obrnite se k meni za poja- nila, kadar popravljate svoje hiše ali pa nove zidate. Jaz dam vsa stavbanska pojasnila brezplačno. Torej vprašajte za vse podrobnosti mene, predno se s kom pogodi- te. Ne bo vam žal. Vsem rojakom se tople pripo- ročam.

FRED HROVATIN, 724 North Warren Avenue, (29-4-5-5) Indianapolis, Ind.

OPOMIN. Tempotom opozarjam vse one, ki mi kaj dolgujejo na hrani, da se mi zgledajo najkasneje do 15. maja in poravnajo svoj dolg, ker drugače bom primoran žigjini po- stopati sodnijskim potom in jih bom obelodanil v G. N. s slikami. Torej storite svojo dolžnost pra- včasno, da ne boste imeli s sod- nijo opraviti!

Alois Semanik, 724 N. Warren Ave., (29-4-2-5) Indianapolis, Ind.

Rad bi izvedel za svojega prijate- lja FRANCA HOČEVAR, po- domače Zagorjev iz Studence pri D. M. v Polju pri Ljubljani. Slišal sem, da se nahaja nekeje v Chicagu. Ker mu imam sporo- čiti več važnih stvari, zato ga prosim, da se mi javi, ali pa če kdo kaj ve o njem, da mi poro- ča, za kar mu bom hvaležen. — Joseph Civka, 106 Davis Ave., Rockdale, Joliet, Ill. (28-4-2-5)

Rad bi izvedel za svojega prijate- lja FRANCA HOČEVAR, po- domače Zagorjev iz Studence pri D. M. v Polju pri Ljubljani. Slišal sem, da se nahaja nekeje v Chicagu. Ker mu imam sporo- čiti več važnih stvari, zato ga prosim, da se mi javi, ali pa če kdo kaj ve o njem, da mi poro- ča, za kar mu bom hvaležen. — Joseph Civka, 106 Davis Ave., Rockdale, Joliet, Ill. (28-4-2-5)

POTREBUJEM

20 gozdarjev za beliti hrastove logse. Dobra plača.

Frank Mams, Box 27, Clover Lick, W. Va.

DELO

dobi 100 mož na Lumber Yardu pri West Virginia Pulp & Paper Co., Cass, W. Va. Plača 22 centov na uro. Ilurno delo. Za podrobnosti se obrnite na:

Joseph Urbančič, Box 46, Cass, W. Va. (27-29-4)

FARMA NA PRODAJ.

60 akrov valovite zemlje, lepa hiša s 7 sobami prav ob glavni ce- sti, velik hlev za 15 govedi, vsa ostala poslopja v dobrem stanju. Ugodna prilika za Slovence. Cena nizka. Za pojasnila pišite na:

Anton Starič, (14-21,28-4) Sheboygan, Wis.

IŠČE SE ORGANIST

za slovensko župnijo sv. Cirila v New Yorku. Plača po dogovoru. Tozadevna pisma naj se pošiljajo na sledeči naslov:

Rev. Benignus Snoj, 21 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y. (27-4 2x v t)

POZOR! Za ure, verižice, prstane ter raznovrstno zlatnino in srebrnino obrnite se name. Prodajam tudi Columbia grafofone in slovenske ter drugorazlične plošče. Pišite po- cenik!

ANTON J. TERBOVEC, P. O. Box 1, Cicero, Ill.

Važno za priseljence! Državni delavski department Zdrženih držav je odprl svoj urad na 240 E. 79. St., med 2. in 3. Ave. v New Yorku. Urad je odprt vsak dan od osmih dopol- dne do osmih zvečer, ob nedeljah in praznikih pa od desete ure do- polдне pa do opoldne.

Namen tega urada je, nuditi naseljenecem nasvet, pouk in po- moč, in sicer vse brezplačno. Ta urad je obenem tudi posre- dovalnica za delo in deluje spo- razumno in v zvezi z delavskim departmentom Zdrženih držav. Za storjene usluge ni treba pla- čevati nikakih pristojbin. Pišite ali pa pridite osebno! (1x v t)

Nemci potopili angleški podmorski čoln.

Berlin, Nemčija, 27. aprila. — Nemška admiraliteta je danes na- znanila, da je nek oddelek nemške mornarice potopil angleški pod- morski čoln "E 22". Naznanja se tudi, da je bila tor- pedirana angleška križarka "Are- thusa".

Prof. Pupin tožen. Proti Michaelu Pupinu na "Co- lubia" univerzi, ki je obenem tu- di srbski konzul, je Jurij Kova- čević, član srbskega društva "Slo- ga", vložil pri newyorškem sodi- šču tožbo radi nekih denarnih za- dev.

Kje je ANTON RUS, podomače Šmetov iz Travnika pri Loškem potoku? Za njegov naslov bi ra- da izvedela njegova svakinja, sestra njegove žene Antonija Lustiek, ker mu imam poročati nekaj važnega iz starega kraja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi naznani, ali naj se pa sam oglašim. — Antonia Lustiek, Box 54, Bonifas, Mich. (29-4-25)

POZOR! Rojaki v Indianapolis, Ind., in okolici obrnite se k meni za poja- nila, kadar popravljate svoje hiše ali pa nove zidate. Jaz dam vsa stavbanska pojasnila brezplačno. Torej vprašajte za vse podrobnosti mene, predno se s kom pogodi- te. Ne bo vam žal. Vsem rojakom se tople pripo- ročam.

FRED HROVATIN, 724 North Warren Avenue, (29-4-5-5) Indianapolis, Ind.

OPOMIN. Tempotom opozarjam vse one, ki mi kaj dolgujejo na hrani, da se mi zgledajo najkasneje do 15. maja in poravnajo svoj dolg, ker drugače bom primoran žigjini po- stopati sodnijskim potom in jih bom obelodanil v G. N. s slikami. Torej storite svojo dolžnost pra- včasno, da ne boste imeli s sod- nijo opraviti!

Alois Semanik, 724 N. Warren Ave., (29-4-2-5) Indianapolis, Ind.

Rad bi izvedel za svojega prijate- lja FRANCA HOČEVAR, po- domače Zagorjev iz Studence pri D. M. v Polju pri Ljubljani. Slišal sem, da se nahaja nekeje v Chicagu. Ker mu imam sporo- čiti več važnih stvari, zato ga prosim, da se mi javi, ali pa če kdo kaj ve o njem, da mi poro- ča, za kar mu bom hvaležen. — Joseph Civka, 106 Davis Ave., Rockdale, Joliet, Ill. (28-4-2-5)

Rad bi izvedel za svojega prijate- lja FRANCA HOČEVAR, po- domače Zagorjev iz Studence pri D. M. v Polju pri Ljubljani. Slišal sem, da se nahaja nekeje v Chicagu. Ker mu imam sporo- čiti več važnih stvari, zato ga prosim, da se mi javi, ali pa če kdo kaj ve o njem, da mi poro- ča, za kar mu bom hvaležen. — Joseph Civka, 106 Davis Ave., Rockdale, Joliet, Ill. (28-4-2-5)

Rojaki!

Columbia gramofone in slovenske plošče je dobil vedno pri: IVAN PAJČ, 456 Chestnut St., Conemaugh, Pa. Pišite po cenik.

V ZALOGI imamo še nekaj SLOVENSKO-AMERIŠKIH

KOLEDARJEV

za leto 1916. Da je bil letošnji Koledar res nekaj posebnega, je razvidno tega, ker smo ga morali dvakrat tiskati in nam je že druga zaloga skoraj popolnoma pošla. V Kole- daju je preko trideset krasnih slik, razni zanimivi članki, lepe povesti in poljudno pisane znan- stvene razprave. Naročite ga ta- koj, da ne bo prepozno! Stane poštino vred 35 centov. Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York City.

POZOR ROJAKI! Najuspešnejše mazilo za žene v lasti. Kakor tudi za moške brke in brado. Od tega mazila srastejo v štirih tednih krasni gosti in dolgi lasje kakor tudi modrim krasni brki in brada in ne bodo odpadali in isvelili. Revmatizem, kostobil ali trganje v rokah, nogah in v križu, v osemih dneh popolnoma odra- vim, rane, opekline, bole, ture, krasie in grube, potne noge, kurje ocese, ozeblino v jar dneh, i-opolnoma odaranim. Kdor bi svoje zdravila tres uspeša radi mu jamčim za \$5.00. Pišite takoj po cenik, knjižico in žepni Koledar in pošljite z ceno- v v maršak za poštino.

JACOB WAHÖR, 1092 E. 64. St., Cleveland, O.

F. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington St., New York, N. Y.

POZOR ROJAKI! Najuspešnejše mazilo za žene v lasti. Kakor tudi za moške brke in brado. Od tega mazila srastejo v štirih tednih krasni gosti in dolgi lasje kakor tudi modrim krasni brki in brada in ne bodo odpadali in isvelili. Revmatizem, kostobil ali trganje v rokah, nogah in v križu, v osemih dneh popolnoma odra- vim, rane, opekline, bole, ture, krasie in grube, potne noge, kurje ocese, ozeblino v jar dneh, i-opolnoma odaranim. Kdor bi svoje zdravila tres uspeša radi mu jamčim za \$5.00. Pišite takoj po cenik, knjižico in žepni Koledar in pošljite z ceno- v v maršak za poštino.

JACOB WAHÖR, 1092 E. 64. St., Cleveland, O.

F. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington St., New York, N. Y.

POZOR ROJAKI! Najuspešnejše mazilo za žene v lasti. Kakor tudi za moške brke in brado. Od tega mazila srastejo v štirih tednih krasni gosti in dolgi lasje kakor tudi modrim krasni brki in brada in ne bodo odpadali in isvelili. Revmatizem, kostobil ali trganje v rokah, nogah in v križu, v osemih dneh popolnoma odra- vim, rane, opekline, bole, ture, krasie in grube, potne noge, kurje ocese, ozeblino v jar dneh, i-opolnoma odaranim. Kdor bi svoje zdravila tres uspeša radi mu jamčim za \$5.00. Pišite takoj po cenik, knjižico in žepni Koledar in pošljite z ceno- v v maršak za poštino.

JACOB WAHÖR, 1092 E. 64. St., Cleveland, O.

F. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington St., New York, N. Y.

POZOR ROJAKI! Najuspešnejše mazilo za žene v lasti. Kakor tudi za moške brke in brado. Od tega mazila srastejo v štirih tednih krasni gosti in dolgi lasje kakor tudi modrim krasni brki in brada in ne bodo odpadali in isvelili. Revmatizem, kostobil ali trganje v rokah, nogah in v križu, v osemih dneh popolnoma odra- vim, rane, opekline, bole, ture, krasie in grube, potne noge, kurje ocese, ozeblino v jar dneh, i-opolnoma odaranim. Kdor bi svoje zdravila tres uspeša radi mu jamčim za \$5.00. Pišite takoj po cenik, knjižico in žepni Koledar in pošljite z ceno- v v maršak za poštino.

JACOB WAHÖR, 1092 E. 64. St., Cleveland, O.

F. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington St., New York, N. Y.

POZOR ROJAKI! Najuspešnejše mazilo za žene v lasti. Kakor tudi za moške brke in brado. Od tega mazila srastejo v štirih tednih krasni gosti in dolgi lasje kakor tudi modrim krasni brki in br

Guy de Maupassant:

BRATA

(Priredil J. T.)

14 (Nadaljevanje).

Gospa Rosemilly ga je veselo pogledala in se nasmehnila gospoj Rolandovi.

— Moj Bog, kako krasna sodna dvorana bi bila to — je vzkliknil Žan in se postavil v govorniško pozo. — Kako lahko bi se govorilo: — Gospodje porotniki! Če bi delali tako kot nam narekuje usmiljenje in bi apelirali na vaše usmiljeno sree, toda tega ne moremo, ker smo v službi pravice.

Peter je gledal naokoli in se v mislih jezil na svojega brata, ker je tako otročji.

Rolandova je odprla vrata na desno.

— Tukaj je spalnica, — Ko je urejevala to sobo, si je posebno prizadevala, da jo uredi kolikormogoče lepo. Tapete so bile temnordeče, istotako tudi svila na stoli in posteljno pregrinjalo.

— Oh, kako krasno! — je vzkliknila gospa Rosemilly, ko je pogledala na posteljo, se ji je zresnil obraz.

— Ali vam naga? — je vprašal Žan.

— O, izvanredno.

— Če bi vedeli, kako sem srečen.

Bila sta v zadregi in nekako tesno jim je bilo pri sren, ko sta se nahajala v prostoru, kjer bosta preživela poročno noč. — Na prvi pogled sta oba opazila, da je gospa Rolandova kupila široko posteljo, vedoč, da se bo Žan kmalo oženil.

Ko so se vrnili v salon, je Žan nenadoma odprl vrata na desno, in vstopili so v jedilnico, ki je bila okrašena po japonskem načinu.

Mati in sin sta delala po svoji fantaziji in spravila v ta mali prostor malo preveč lepih in dobrih stvari. Pohištvo je bilo napravljeno iz bambusovih palic, vse je bilo pokrito s svilnatimi pregrinjali, po stenah so bile zavese, nagačeni ptiči, vaze, slonova kost, čaše, porcelan, vsekrižem kakor na sejmu.

Umevno je, da se je ta soba vsem najbolj dopadla. — Razen Petra, seveda. — Ostal je bil v salonu in napravil par ironičnih opazk, ki so Žana zbudile.

Ker je imela gospa Rolandova še nekaj dela, je rekla možu, da naj spremi gospo Rosemilly domov.

— Ali naj pridem potem pote — jo je vprašal.

— Ne, ni treba, me bo že Peter spremljal domov.

Ko sta odšla, je ugasnila svečo, zaprla sladkor in liker v omaro, izročila ključce novemu gospodarju in stopila v spalnico pogledat, če je vse v redu.

Peter in Žan sta ostala v malem salonu. — Žan je bil še vedno jezen na brata zaradi njegovih pikrih opazk.

Molče sta sedela in kadila.

Naenkrat je Peter vstal.

— Proketo je začela ta vdova veneti. — Za take dolge izlete ima prešibke noge.

V Žanu se je začela kuhati jeza. — Zardel je in udaril s pestjo po mizi in rekel:

— Enkrat za vselej si prepovem, da imenuješ gospo Rosemilly s tem imenom.

— Zdi se mi, kot da bi mi hotel nekaj zapovedati — je rekel Peter in ga pogledal postrani. — Ali si ponorel, kali?

— Ponorel še nisem, toda tvojega obnašanja napram meni sem že dosita sit — je odvrnil Žan in vstal.

— Napram tebi? — Ali si mogoče prišel na to žensko?

— Da, gospa Rosemilly bo postala moja žena, da veš!

Peter se je zakrohotal.

— Aha! Zdaj pa že razumem, zakaj ji ne smem več reči vdoma. — To je pa res nekaj krasnega. — Na poseben način si naznanil bratu svojo zaroko.

— Jaz si enkrat za vselej prepovem tako govorjenje.... ali slišiš.... enkrat za vselej!

Bled, tresočih usten je stopil k Petru, da bi branil čast ženske, katero ljubi.

Tedaj je pa tudi Petra popadla jeza. Želja po maščevanju, katero je toliko časa zatiral v sebi, obup, ki ga je spremljal neprestano, je znova vzkipev v njem.

Brata sta si stala nasproti kakor dve divji živali.

— Ti se predržeš.... ti se predržeš — je zajecal Peter in zaškripal z zobmi. — Jaz ti zapovem molčati, ali razumeš?.... Jaz.... jaz ti zapovem....

Žan je bil presenečen vsled izbruha, take jeze in je za par se kund umolknil.

Premišljeval je, s čim bi najlažje ranil bratovo sree.

— Saj že dolgo časa vem, da si mi nevoščljiv, in da ji samo zato praviš vdova, da mene ježiš.

Peter se je zasmeljal. — Ta smeh je bil trd, podoben smehu blaznega človeka.

— Moj Bog.... kako smešno.... nevoščljiv da bi ti bil?.... Zakaj za božjo voljo?.... Zaradi tvojega obraza.... zaradi tvoje pameti?

— Da, zaviđaš mi, odnekaj si mi že zavidal. — Če je mene kak ženska rajše imela kot tebe, si mi bil vedno nevoščljiv.

— Jaz da bi bil ljubosumen nate — je bruhalo iz Petra. — Zaradi te babe? Zaradi te neumne goske?

Žanu se je zdelo, kot da bi ga kdo z nožem zbadał v sree.

— Ali se še spominjaš, ko smo se skupaj peljali z "Biserico", ko si tako vesel? Zakaj si tako napenjal moči? — Zato, ker si ji hotel ugajati. — Malo je manjkalo, da se nisi razpočil od same ljubosumnosti? — In kašen si postal potem, ko sem podedoval denar? Na vse mogoče načine si mi grenil življenje.

Peter se je z vsilo silo premagal, da ni planil na brata in ga zgrabil za goltenec.

— Zdaj pa molči! Niti besede ni zini več o tem prokletem denarju!

— Ljubosumnost ti gleda iz oči. — Z očetom ne govoriš več, z materjo ne, z menoj ne. — Zaničuješ me, ker mi zaviđaš, z Bogom in svetom se kregaš, ker si ljubosumen. — In tedaj, ko sem postal bogat, ni več vztrpelo v tebi. — Mater si začel mučiti, kot da bi bila njena kriyda.

Peter je bil stopil k kaminu. Usta je imel napolodprta, njegov stekleni pogled je bil zaplacen naravnost v brata.

Hropel je, lovil sapo in sikal skozi zobe:

— Molči! Prokleti gobec! Molči! Molči!

— Ne, ne bom molčal. — Že dolgo časa sem ti nameraval povedati, kaj mi je na sren. Slabo zate, ker si mi ti dal povod. — Jaz ljubim in ti veš to. Kljub temu pa sramotiš v moji navzočnosti žensko, katero sem si izbral za ženo. — Le čakaj, jaz ti bom že pokazal! Prisilil te bom, da me boš spoštoval in upošteval!

— Spoštoval?.... Jaz?.... Tebe?

— Da, mene!

— Tebe spoštoval, tebe, ki si nas vse onečastil s svojim pohlepom?

— Kaj blebečeš? Jasnoje povej!

— Kdor se smatra za sina koga drugega, ne prevzame takega premoženja!

Žan je stal nepremično. — Ni razumel teh besed, toda slutil je da vsebujejo nekaj strašnega.

— Kaj hočeš s tem? — Ponovi še enkrat.... še enkrat!

— Pravim ti, kar si že vsi šepetajo, kar lahko bereš v očeh vsakega. — Pravim ti, da je človek, ki ti je zapustil premoženje, tvoj oče. — Dostojen sin se ne bo zmenil za denar, ki bi škodoval časti njegove matere.

— Peter.... Peter.... ali veš.... kaj praviš?.... Tvoja usta.... ti si se predrznil.... izpregovoriti to nesramnost?!

— Da.... da, jaz.... Ti torej ne veš, da me žalost že več kot en mesec uničuje, da se ponoči brez mira in brez spanja in poln obupa premetavam po postelji.... da se podnevi skrivam kot ranjena žival.... in da ne vem več, kaj govorim.... da ne vem več, kaj delam.... da ne vem, kaj se bo zgodilo z menoj. — Sprva se mi je samozdelo, da bom ponorel od strahu, sramote in bolečine, zdaj pa vidim, da sem res nor.

— Peter, molči.... mati je v sosednji sobi.... pomisli, da naju lahko sliši, da naju bo slišala!

Toda Peter je bil že odprl sree in zdaj je že vrelo iz njega. — Povedal je svojo sumnjo, navedel dokaze, opisal mu je svoje duševne boje in dvakrat, trikrat ponovil celo zgodbo o izgubljeni sliki.

Govoril je v kratkih stavkih, brez zveze, kakor mesečnik.

Pozabil je na vse, na brata in na mater v spalnici. — Govoril je, ker je moral govoriti, ker je preveč trpel, ker je moral izkervaveti načeta rana. — Zdelo se mu je, da se je že dalj časa zbiral in zbiral v njegovi notranjosti gnojni mehur ki se je pa predrl, tako da zdaj teče gnoj po okoli. Hodil je semtertje po sobi in mahal z rokama. Osteklenele oči so se mu bile razširile, govoril je s pridrušenim, stokanju podobnim glasom.

(Dalje prihodnjič).

dobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvzemši nedelje in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donaja dnevno poročila z bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osebe lista je organizirano in spada v strokovne unije.

Mr. ZVONKO JAKŠE,

ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna poročila.

Upravništvo "Glas Naroda".

Brezplačen nasvet in pouk priseljencem.

"THE BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION"

za državo New York varuje priseljence ter jim pomaga, če so bili osleparjeni, oropani ali če so z njimi slabo ravnali.

Brezplačna navodila in pouk v naturalizacijskih zadevah — kako postati državljan Združenih držav, kje se oglasiti za državljanske listine.

Sorodniki naj bi čakali novodoločeno pri Barge Office.

Oglasite se ali pišite:

STATE DEPARTMENT OF LABOR,

BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION,

Newyorški urad:

230, 5th Ave., Room 2012.

Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od osme do devete ure zvečer.

Urad v Buffalo: 704, D. S. Morgan Building. Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od sedme do devete ure zvečer.

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdelujem in popravilam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravilo zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravilo vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo zahteva brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL,

1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

NAZNAVILLO.

Mojakom v Lorain, Ohio, in o koliki naznavljamo, da jih bo obiskal naš zastopnik.

JOHN KUMAR,

ki je pooblaščen pobirati naročnino na list Glas Naroda.

S spoštovanjem

Upravništvo Glas Naroda

MODERNO UREJENA

TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRSNE TISKOVINE

IZVRŠUJE PO NIZKIH CENAH,

: : DELO OKUSNO. : :

IZVRŠUJE PREVODE V DRUGE JEZIKE.

UNJSKO ORGANIZIRANA

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA,

OKROŽNICE — PAMFLETE,

CENIKI I. T. D.

VSA NAROČILA POŠILJITE NA:

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Kaj pravijo pisatelji, občanji in državljani o knjigi Doli z orožjem?

Lev Nikolaevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem s velikim užitek prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga ima velika vpliva na človeka in obsega najbolj lepih misli....

Friderik pl. Rodenstede: Odkar je umrla madama Staal ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Sutnerjeva.

Prof. dr. A. Dedel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sedanjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehote pomisliti, da se bližajo slovečtu boljše časi. Kratkotrajno: malo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovnik: To knjigo bi človek najraje poljubil, v dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Stajerski pisatelj Peter Knežger piše: Sedel sam v nečem gozdu pri Grigolach in sem bral knjigo s naslovom "Doli z orožjem". Prebral sem jo dva dneva neoporehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju.

Ko sem jo prebral, sem začel, da bi se prestavilo knjigo v vsi kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjižarna, da bo je tudi v Solah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Haris: — To je najboljša knjiga, kar sem doslej bral....

C. Neumann Nefer: — To je najboljša knjiga, kar se jih sploh ljudje, ki se borijo na svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je kahal leta 1899 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsekakor jo bom poslušal. Ne bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi si žele kritiko svet in vili vse narode....

Financijski minister Duma je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na preostali način vojna. Knjigo ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa pripravitelj knjižne Berta pl. Sutnerjeve. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal na vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij-

skih posestev vseh yelesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

na 30th straneh in vsaka stran je 10% pri 12% palec Velika.

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palec,

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vse lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev, držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Polljite 25c. ali pa 15c. v snamkah in natančen naslov in mi vam takoj odpeljemo našeljeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)

v GREATER-NEW YORKU

ANTON BURGAR

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PRESKREBUJE

Vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanški papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrsanja ali imena parnika.

Obzrite se skupno na njega, kjer bosta točno in solidno po strošeni.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih

Cena 15 centov.

Začel je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V salogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope \$1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedinjene države in na drugi pa celi svet, cena \$1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar polljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepiral, da dospejo denarne pošiljke tudi sedit zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljke v sedanjem času 20 do 24 dni!

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancom v staro domovino!

100 K velja sedaj \$14.50 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.